

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	24895 Мова і література (японська)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24895
Назва ОП	Мова і література (японська)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша - японська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Плетенецька Юлія Миколаївна, Бережна Маргарита Василівна, Малишева Марія Геннадіївна, Чик Денис Чабович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.10.2023 р. – 25.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/035_vidomist_filolohiia_iaponska.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/Prohrama_vizytu_EH__MLK_MLIa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Мова і література (японська)" у Київському університеті імені Бориса Грінченка за спеціальністю 035 Філологія справляє загалом позитивне враження. На основі аналізу фактів, поданих у відомостях про самооцінювання, проведених онлайн-зустрічей, вивчення наданих додаткових фактів, електронних ресурсів сайту ЗВО, соціальних мереж слід засвідчити загальну відповідність ОП визначеним критеріям. ОП має важливий регіональний потенціал для розв'язання проблеми нестачі державних службовців, які б вільно володіли японською мовою. Цифровий кампус ЗВО забезпечує всебічну інформаційну підтримку учасникам освітнього процесу; дозволяє впроваджувати та розвивати систему електронного навчання та запису на вибіркові ОК; надає доступ до ресурсів ЗВО (бази випускових робіт, бібліотеки, репозиторію, проєктів міжнародної діяльності); спрямовує учасників освітнього процесу на безкоштовні онлайн-курси професійного розвитку. До розробки та перегляду ОП систематично залучені представники роботодавців, академічної спільноти, здобувачі, випускники й органи студентського самоврядування. Аналіз анкетувань на основі опитувань зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів і відповідні фокус-групи засвідчили актуальність, сучасність, відмінну змістову наповненість, практичну спрямованість і ресурсне забезпечення ОП. В інституційну культуру втілена політика "нульової толерантності" до будь-яких проявів академічної недоброчесності. ЗВО пропонує викладачам широкі можливості підвищення кваліфікації через участь у програмах академічної мобільності, власні модульні фахові та варіативні курси, наукові заходи; стимулює активну наукову та професійну діяльність НПП, зокрема через конкурс "Лідер року" преміюванням і нематеріальними відзнаками. ЗВО також активно реалізує програми академічної мобільності для здобувачів, програми співпраці з дипломатичним осередком Японської Держави в Україні. Освітнє середовище є безпечним і безбар'єрним для життя і здоров'я усіх учасників освітнього процесу. ЗВО здійснює внутрішній моніторинг ОП через обговорення на рівні різних структурних підрозділів і через опитування різних груп стейкхолдерів, залучених до освітнього процесу. Система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформаційної підтримки здобувачів є також злагодженою. Наявні окремі недоліки програми не знижують загального позитивного враження. Серед перспектив розвитку ОП є оперативне реагування на зміни в українському законодавстві, на ринку праці та в галузі, в освітньому процесі країни та ЗВО зокрема, з подальшим урахуванням під час оновлення нормативної бази; подальше вдосконалення ОП, змісту ОК та опитування здобувачів; унормування питання присвоєння додаткової кваліфікації; проведення практик на підприємствах для полегшення адаптації випускників на робочому місці; використання можливостей неформальної/інформальної освіти; інформаційне наповнення сторінки "Студентський офіс" та оприлюднення документів, що регламентують діяльність студентського самоврядування.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП має важливий регіональний потенціал для розв'язання проблеми нестачі службовців у органах державної влади, які б вільно володіли японською мовою. Під час формулювання цілей і ПРН та оновлення ОП враховано практичний досвід як українських ЗВО (КНУ ім. Тараса Шевченка, КНЛУ, ДНУ ім. Олеся Гончара), так і зарубіжних ЗВО (Варшавський університет (Республіка Польща), Бухарестський університет (Румунія), Вільний університет Берліна (ФРН) та ін.). 2. Застосовується електронна система запису на вибіркові ОК. 3. Всебічна інформаційна підтримка всіх учасників освітнього процесу через Цифровий кампус. 4. Освітній процес забезпечений сертифікованими електронними навчальними курсами в Moodle. 5. Діє Центр японської мови і культури. 6. Чіткість, зрозумілість і недискримінаційність Правил прийому на навчання, вчасне їх оприлюднення на сайті ЗВО. 7. Унормованість процедур визнання РН, отриманих здобувачами в зарубіжних ЗВО; дієве застосування таких процедур на ОП. 8. Структурованість сторінки ЗВО для вступників, зрозумілість і логічність рубрик. 9. Здобувачі активно залучені до участі у програмах академічної мобільності. 10. Втілена в інституційну культуру політика "нульової толерантності" до будь-яких проявів академічної недоброчесності. 11. НПП активно залучаються до зовнішніх і внутрішніх курсів підвищення кваліфікації, неформальної освіти на різних онлайн-платформах (зокрема, до курсу розвитку цифрової грамотності НПП, доступному в Цифровому кампусі). 12. НПП беруть активну участь у програмах академічної мобільності, у різноспрямованій науковій активності (є членами спеціалізованих рад із захисту дисертацій, членами редколегій фахових закордонних та українських журналів, членами організацій профспрямування), мають значну кількість наукових публікацій – зокрема у БД Scopus і WoS. 13. ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі до аудиторної роботи, представників роботодавців – до перегляду ОП; роботи в ЕК; заходів, ініційованих ЗВО; практичної підготовки та працевлаштування здобувачів. 14. Наявна систематична практика матеріального та нематеріального заохочення НПП за здобутки в науковій і професійній діяльності. 15. Можливість безоплатної публікації результатів досліджень здобувачів у наукових виданнях ЗВО. 16. Безбар'єрне середовище для осіб із особливими освітніми потребами. 17. Органи студентського самоврядування активно залучені до процесу перегляду ОП шляхом участі у засіданнях вченої ради ф-ту. 18. Взаємодія з потенційними роботодавцями на даній ОП має постійний характер. 19. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти систематично беруться до уваги під час оновлення внутрішніх практик моніторингу якості освіти на рівні ЗВО та під час перегляду ОП. 20. Моніторинг якості ОП на двох рівнях – обговорення ОП на засіданнях кафедр, вченої ради ф-ту, вченої ради ЗВО, а також шляхом проведення анкетувань здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, результати яких оприлюднюються на сайті та аналізуються на відповідних засіданнях.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Мета ОП 2021 р. залишилася без змін у ОП 2023 р., попри прийняття нової Стратегії розвитку ЗВО. 2. ПРН ОП 2023 р. не конкретизовано відповідно до тенденцій розвитку японістики. 3. ПРН ОП потребують конкретизації з урахуванням потреб ринку праці в м. Києві. 4. Слабка пов'язаність ПРН 13, 16, 17 із ЗМ "Охорона праці в галузі" та ПРН 9, 16 із ЗМ "Основи інтелектуальної власності". Досягнення ПРН 2 відбувається за рахунок дотичного змісту цих ЗМ. 5. Окремі теми у РП ОК "Лінгводидактика" стосуються викладання у ЗЗСО. 6. ОП містить помилки; потребують оновлення розділ "Придатність до працевлаштування", назви деяких ОК, відсутня демонстрація логічних зв'язків між ОК у структурно-логічній схемі. 7. Неврахований профстандарт. 8. Окремі положення ЗВО потребують перегляду. 9. Для проходження перекладацької практики є лише одна зовнішня база. 10. Відсутність опитування здобувачів щодо самостійної роботи. 11. Програма фахового іспиту потребує оновлення списку джерел. 12. Відсутня практика визнання РН здобувачів, отриманих у неформальній та інформальній освіті. 13. У окремих РП ОК немає деталізованих критеріїв оцінювання. 14. ОДФ.04 недостатньо забезпечує ФК11. 15. На сайті ЗВО в розділі "Студентський офіс" не всі посилання є активними та містять інформацію. 16. Запізніле реагування робочої групи ОП на затвердження стандарту ВО. 17. Неунормоване залучення НТСАДМВ ф-ту до перегляду ОП. 18. Залучення представників випускників у складі робочої групи ОП до роботи у формі анкетування. 19. На сайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" немає оприлюднених документів, що регламентують діяльність студ. самоврядування. Рекомендації: 1. Конкретизувати мету ОП для врахування нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 рр. 2. Конкретизувати ПРН 1-17 для врахування тенденцій розвитку японістики та потреб ринку праці в м. Києві. 3. Необхідно переглянути кореляцію ПРН із окремими ЗМ із ОК "Прикладні технології". 4. Обговорити питання введення окремого ОК для забезпечення досягнення ПРН 2. 5. Переглянути доцільність вивчення тем із викладання у ЗЗСО в РП ОК "Лінгводидактика". 6. В ОП усунути помилки, оновити інформацію у розділі "Придатність до працевлаштування", конкретизувати назви ОК, продемонструвати логічні зв'язки між ОК. 7. Врахувати профстандарт. 8. Оновити "Положення про організацію освітнього процесу", "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД". 9. Проводити практики на зовнішніх базах практик. 10. Додати до опитування питання щодо задоволеності здобувачів кількістю часу, виділеного на самостійну роботу. 11. Оновити програму фахового іспиту. 12. Оновити інформацію на сторінках ф-ту та ЗВО. 13. Деталізувати критерії оцінювання в окремих РП. 14. Включити до МТБ технічне та програмне забезпечення для більш повноцінного опанування ФК11. 15. Унормувати залучення НТСАДМВ ф-ту до процесу перегляду ОП. 16. Залучати випускників із робочої групи ОП до засідань під час роботи над оновленням або модернізацією ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Як підтверджують результати фокус-груп, аналіз ОП, отримані додаткові докази, аналіз відкритих джерел ЗВО, цілі ОП 2023 р. суголосні "Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр." (<https://cutt.ly/2wEuB6et>). Зокрема, на ОП відповідно до Стратегії, було розширено співпрацю з іноземними партнерами (університетами, науковими установами тощо), посольствами іноземних держав в Україні та культурними центрами при них (с. 53), забезпечено реалізацію грантових програм та програм академічної мобільності (с. 54). Мета ОП спрямована на надання освіти в галузі східної філології із широким доступом до працевлаштування, та на "забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань науково-педагогічного, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної лінгвістики японської мови, мовознавства, літературознавства, підготувати випускників до самостійної аналітичної, критичної, творчої, літературної та дослідницької діяльності" (с. 5-6 Змін до ОП 2023 р.). У відомостях СО зазначено, що унікальність ОП полягає у підготовці магістра філології, який володіє найновішою інформацією з визначеної галузі гуманітарного знання, який "готовий надавати освітні, науково-довідкові та редакторські послуги, здатний проводити самостійні науково-критичні дослідження як на замовлення зацікавлених в цьому інституцій (міністерств, відомств, комітетів, фондів, видавництв, редакцій тощо), так і в аспекті власного становлення як фахівця вищої кваліфікації (доктора філософії)." (с. 5 Відомостей СО). ЕГ звертає увагу на те, що мета ОП 2021 року залишилася без змін у ОП 2023 року, попри прийняття нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 роки (<https://cutt.ly/nwEuNxNN>), яка серед стратегічних цілей закладу визначає і "відповідальне служіння громаді міста Києва для сприяння післявоєнній розбудові країни на засадах сталого розвитку та європейській інтеграції України" та – як відповідну операційну ціль – активну співпрацю з громадою міста Києва. За підсумками онлайн зустрічі ЕГ з керівництвом ЗВО, ці цілі визначаються на даний час як пріоритетні.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до онлайн зустрічей ЕГ із викладачами, випускниками та здобувачами ОП, доказів, наданих ЕГ гарантом ОП (витяги із протоколів засідань кафедри східних мов і перекладу №8 від 24.02.2021 р., спільного засідання кафедр китайської мови і перекладу, японської мови і перекладу, східної культури і літератури №8 від 30.03.2023 р., №11 від 02.06.2023 р.), обговорення цілей і ПРН ОП із залученням внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів упродовж 2021-2023 рр. відбувалось тричі. Зокрема, обговорювалася пропозиція від здобувачів ввести кваліфікацію "перекладач", яка була відхилена з огляду на відсутність профстандарту для кваліфікації "перекладач", але натомість було посилено перекладацьку підготовку (ОП 2021 р.). Було відхилено пропозицію викладачів щодо запровадження блоку ОК з цифрової гуманітаристики через відсутність кадрів. У ОП 2021 р. блок ОК "Комунікативні стратегії східної мови" трансформовано у "Комунікативні стратегії східної мови та переклад" на пропозицію О. Самусенко, директорки з навчально-методичної роботи Міжнародного лінгвістичного центру "Нова мова". У 2023 р. на пропозицію цього ж зовнішнього стейкхолдера блок цих ОК запропоновано трансформувати у "Перекладацькі студії". Було відхилено пропозицію О. Нестеренко, асистента кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо забезпечення викладання другої східної мови. Зустріч ЕГ із стейкхолдерами продемонструвала наявність тісних академічних зв'язків кафедри з численними потенційними роботодавцями, зокрема, з О. Шаповаловою, директоркою ДП "Український державний центр міжнародної освіти", О. Бессарабом, проректором з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Таврійського національного університету, О. Асадчих, професоркою кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії КНУ імені Тараса Шевченка, В. Жигалком, директором ТОВ "Юкарі", В. Мирончук, співробітницею Українсько-Японського центру КПП ім. Ігоря Сікорського. Зазначені стейкхолдери продемонстрували обізнаність зі специфікою даної ОП, її структурою та власним баченням перспектив її розвитку. З огляду на активність НПП у програмах академічної мобільності, ЕГ звертає увагу на необхідність у подальшому залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних ЗВО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Як зазначено у відомостях СО, тенденції розвитку відповідної філологічної спеціальності враховано у ПРН 1-19 (див. с. 6). ЕГ зауважує, що зіставлення ПРН ОП 2023 року і нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, що сформульовані у термінах результатів навчання стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871), засвідчує відсутність конкретизації чи уточнення результатів навчання стандарту у ПРН 1-17. Додаткові ПРН 18 "Володіти іноземною мовою на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання" і ПРН 19 "Застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій, а також керуватися у практичній діяльності правовими знаннями норм законодавства про інтелектуальну власність. Обґрунтовано вирішувати питання реалізації норм авторського права на практиці." спрямовані на формування фахівців, які знають японську мову на високому рівні, обізнані у питаннях, пов'язаних з аналізом, перекладом письмових та усних текстів, і уміють керуватися у практичній діяльності правовими знаннями норм сучасного законодавства про інтелектуальну власність. ЕГ зауважує, що ПРН 1-17, з огляду на загальні формулювання, в ОП 2023 року очевидно не можуть враховувати сучасні тенденції розвитку мовно-літературних аспектів японських студій. За результатами фокус-груп слід констатувати, що ОП має важливий регіональний потенціал для розв'язання проблеми нестачі службовців в органах державної влади та фахівців приватних установ, які б вільно володіли японською мовою. ЕГ звертає увагу, що результати навчання на ОП слід конкретизувати з урахуванням потреб сучасного ринку праці в м. Києві та його громади (стейкхолдерами мали б також виступати представники Київської міської ради). Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання та під час оновлення ОП було враховано досвід як українських ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара), так і зарубіжних ЗВО (Варшавський університет (Республіка Польща), Бухарестський університет (Румунія), Вільний університет Берліна (ФРН) та ін.). Зокрема було звернуто увагу на дослідницьку складову програм і використання методів навчання. Під час визначення цілей і програмних результатів навчання на наступному етапі оновлення ОП ЕГ рекомендує обговорити та врахувати також закордонний досвід, набутий під час академічної мобільності окремими викладачами ОП, зокрема, в 2019-2022 рр. у Інституті японської мови (Японська Держава), Осацькому інституті економіки і права (Японська Держава), Нанкінському університеті (КНР) тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз відомостей про СО, ОП 2023 р. та ОП 2021 р., ЗК і ФК, ПРН, змісту ОК ОП, структурно-логічної схеми, матриць відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та ПРН відповідними компонентами ОП, РП і

силабусів ОК, онлайн інтерв'ювання стейкхолдерів засвідчує відповідність ОП вимогам чинного стандарту ВО зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) РВО (<https://cutt.ly/1wEuMlUx>). Чинна ОП дозволяє досягати РН, визначених чинним стандартом. Незначними недоліками ОП є невідповідність зазначених ПРН 13 "Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються"; ПРН 16 "Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем..."; ПРН 17 "Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі" в РП НД "Прикладні технології: Охорона праці в галузі" та в ОП 2023 р. (в ОП зазначено ПРН 16) і зазначених в РП ЗМ "Прикладні технології: Основи інтелектуальної власності" ПРН9 "Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації"; ПРН16 "Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем..." і в ОП 2023 р. Також об'єднання ЗМ "Охорона праці в галузі", "Основи інтелектуальної власності" та "Цифрова філологія" в межах єдиного ОК "Прикладні технології" (загалом 4 кредити ЄКТС) є суперечливим, оскільки власне до прикладних технологій у галузі філології має стосунок лише "Цифрова філологія". ПРН 2 в частині володіння академічною українською мовою забезпечується ОК "Прикладні технології (Охорона праці в галузі, Інтелектуальна власність, Цифрова філологія)", "Переддипломна (дослідницька) практика", "Написання і захист кваліфікаційної магістерської роботи". ЕГ пропонує розглянути питання включення окремого нормативного ОК, який би прямо забезпечував досягнення цього ПРН у частині володіння академічною українською мовою. Відповідно до ОП 2023 р. додаткові ПРН18 "Володіти іноземною мовою на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання" та ПРН19 "Застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій, а також керуватися у практичній діяльності правовими знаннями норм законодавства про інтелектуальну власність. Обґрунтовано вирішувати питання реалізації норм авторського права на практиці" забезпечуються відповідними ОК, які встановлюють додаткові вимоги до володіння відповідною іноземною мовою та до перекладацьких компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: 1. ОП має важливий регіональний потенціал для розв'язання проблеми нестачі службовців у органах державної влади та фахівців приватних підприємств, які вільно володіли японською мовою. 2. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП та оновлення ОП було враховано практичний досвід як українських ЗВО (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара), так і зарубіжних ЗВО (Варшавський університет (Республіка Польща), Бухарестський університет (Румунія), Вільний університет Берліна (ФРН) та ін.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: 1. Мета ОП 2021 року залишилася без змін у ОП 2023 року, попри прийняття нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 роки. 2. ПРН ОП 2023 року не конкретизовано відповідно до сучасних тенденцій розвитку мовно-літературних аспектів японських студій. 3. ПРН ОП потребують конкретизації з урахуванням потреб сучасного ринку праці в м. Києві та його громади. 4. Проблематичним є змістова пов'язаність ПРН 13, 16, 17 із ЗМ "Прикладні технології: Охорона праці в галузі" та ПРН 9, 16 із ЗМ "Прикладні технології: Основи інтелектуальної власності". Досягнення ПРН 2 в частині здатності здобувачів ОП до вільного надання академічної українською мовою відбувається за рахунок дотичного змісту ЗМ "Охорона праці в галузі", "Інтелектуальна власність" ОК "Прикладні технології". Рекомендації: 1. У ОП 2024 року конкретизувати мету ОП для врахування пріоритетів нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 роки, які серед стратегічних цілей закладу визначають і відповідальне служіння громаді міста Києва для сприяння післявоєнній розбудові країни на засадах сталого розвитку та європейській інтеграції України, й активну співпрацю з громадою міста Києва. 2. З огляду на активність НПП у програмах академічної мобільності, ЕГ звертає увагу на необхідність з 2024 р. залучати до обговорення та рецензування ОП академічну спільноту зарубіжних ЗВО. 3. ПРН 1-17 в ОП 2024 року слід конкретизувати для врахування сучасних тенденцій розвитку мовно-літературних аспектів японських студій та урахування потреб сучасного ринку праці в м. Києві та його громади. 4. Під час визначення цілей і програмних результатів навчання під час оновлення ОП у 2024 р. ЕГ рекомендує обговорити та врахувати також закордонний досвід, набутий під час академічної мобільності викладачів ОП. 5. У 2024 році під час наступного оновлення ОП необхідно переглянути кореляцію ПРН 13, 16, 17 із ЗМ "Прикладні технології: Охорона праці в галузі" та ПРН 9, 16 із ЗМ "Прикладні технології: Основи інтелектуальної власності", а також обговорити питання введення окремого ОК для забезпечення досягнення ПРН 2 в частині володіння академічною українською мовою.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає вимогам Критерію 1. Проєктна та робочі групи ОП на етапі формування і розвитку в 2021-2022 рр. враховували пріоритети попередньої Стратегії ЗВО (підкритерій 1.1); цілі ОП чітко сформульовані та визначаються з урахуванням потреб і позицій зацікавлених осіб (підкритерій 1.2); враховано тенденції розвитку аналогічних і схожих ОП українських і зарубіжних ЗВО (підкритерій 1.3); ОП відповідає вимогам чинного стандарту ВО зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) РВО (підкритерій 1.4). У контексті підкритеріїв є окремі недоліки, які потребують врахування: слід конкретизувати мету ОП для врахування пріоритетів нової Стратегії розвитку ЗВО на 2023-2027 роки (підкритерій 1.1); слід конкретизувати ПРН ОП для врахування сучасних тенденцій розвитку мовно-літературних аспектів японських студій і врахування потреб сучасного ринку праці в м. Києві та його громади (підкритерій 1.3); необхідно переглянути слабку кореляцію ПРН 13, 16, 17 із ЗМ "Прикладні технології: Охорона праці в галузі" та ПРН 9, 16 із ЗМ "Прикладні технології: Основи інтелектуальної власності", а також під час наступного оновлення ОП обговорити питання введення окремого ОК для забезпечення досягнення ПРН 2 в частині володіння академічною українською мовою (підкритерій 1.4). З огляду на те, що зазначені недоліки можуть бути усунені впродовж наступного семестру під час оновлення чинної ОП, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 1 як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП для денної форми навчання (заочної немає) становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія. Обов'язкові ОК спрямовані на опанування встановлених стандартом компетентностей і ПРН. Обов'язкова частина складає 67 кредитів або 74,4% обсягу, з них: навчальні дисципліни складають 46 кредитів, практики – 15 кредитів, написання та захист кваліфікаційної роботи – 6 кредитів. Вибіркові ОК ОП становлять 23 кредити ЄКТС або 25,6% від загальної кількості кредитів ОП, що відповідає вимогам пп. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ "Про вищу освіту".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП в цілому має чітку структуру; ОК переважно дозволяють досягнення заявлених цілей і ПРН, відповідаючи ЗК та ФК, спрямованим на забезпечення загальнолінгвістичних, літературознавчих, комунікативних і дослідницьких навичок. Основними ОК, які забезпечують володіння академічною українською та японською мовами, є кваліфікаційна робота, переддипломна практика, "Практикум східної мови". Аналіз РП показує, що вони містять, в основному, необхідну інформацію про зміст кожного ОК. ОП декларує придатність до працевлаштування випускника на посадах зокрема викладачем проф. навчально-виховного закладу, вчителем середнього навчально-виховного та спеціалізованого навчального закладу (с. 7 ОП 2023 року), проте аналіз змісту нормативних ОК показує, що вони не можуть повною мірою їх забезпечити. Навички викладання формуються при вивченні НД "Лінгводидактика", яка фокусується на роботі вчителів з учнями початкової, основної та старшої школи. Таким чином, до ОП зі спеціальності 035 Філологія вводяться компетентності, формування яких, як правило, забезпечує спеціальність 014 Середня освіта. У НП та ОП обов'язкові НД є переважно комплексними й складаються з 2-3 НД, на вивчення яких передбачено окремі години лекційних і практичних занять, виокремлено час на залік/екзамен. ЕГ зауважує, що назви деяких ОК ("Практикум східної мови", "Комунікативні стратегії східної мови та переклад", "Теоретичні питання східної мови") потребують конкретизації з огляду на вивчення на ОП саме японської мови. Семестрове навантаження розподіляється так: 30 кр. ЄКТС у першому семестрі; 34,5 – у другому (з них 4,5 кр. на три тижні у серпні відводяться на написання кваліфікаційної роботи); 25,5 – у третьому. Тижневе навантаження відповідно складає 47 год. на тиждень у першому семестрі, 50 – у другому, 48 – у третьому. Взаємопов'язаність ОК визначається структурно-логічною схемою, яка передбачає послідовне засвоєння циклів загальнонаукових, лінгвістичних і літературознавчих блоків, НД з перекладу та лінгводидактики, які вивчаються у комплексі з вибірковими дисциплінами. Проте з графічного зображення СЛС (п. 2.2 ОП 2023 р.) не видно логічних зв'язків між ОК, які потрібно було б представити у вигляді, наприклад стрілок. У РПНД міждисциплінарні зв'язки також не зазначаються. Зауважимо, що попри перегляд ОП 2021 р. у 2023 р., чинна ОП потребує усунення технічних та смислових помилок, як от зазначена на с. 13/14 (ОП 2021/2023) спеціалізація "035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – японська"; далі у тексті "Кваліфікаційна магістерська робота виконується і захищається мовою фаху – японською мовою", що створює враження виконання кваліфікаційної роботи іноземною мовою. Проте, під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ з'ясувала, що мова квал. робіт – українська.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області за спеціальністю 035 Філологія, об'єктом вивчення якої є мови в теоретичному та практичному аспектах (ОК "Філологічні студії (Загальне мовознавство)"; "Теоретичні питання східної мови (Актуальні питання граматики східної мови)"); література ("Сходознавчі студії (Класичні літератури Сходу)"; "Зарубіжна література ХХ-ХХІ ст."; "Сучасний літературний процес в країнах Сходу"); жанрово-стильові різновиди текстів ("Практикум східної мови (Літературна мова та науковий стиль)"; "Теоретичні питання східної мови (Функціональна стилістика)"); переклад ("Комунікативні стратегії східної мови та переклад (Техніка усного та письмового перекладу)"); виробнича перекладацька практика; міжособистісна та міжкультурна комунікація в усній і письмовій формі ("Практикум східної мови (Мовленнєвий етикет та ділове мовлення)"; "Комунікативні стратегії східної мови та переклад (Культура усної та писемної східної мови)"; "Сходознавчі студії (Культурні та мовно-літературні зв'язки України з країнами Сходу)"). Охорона праці в галузі, захист інтелектуальної власності та цифрові компетенції є об'єктом вивчення ОК "Прикладні технології". Розвиток й удосконалення навичок дослідницької роботи забезпечує ОК "Філологічні студії (Лінгвістичні методологія і методи досліджень; Літературознавчі методологія і методи досліджень)", "Сходознавчі студії (Методологія досліджень актуальних проблем східних мов і літератур)", виробнича філологічна практика, переддипломна дослідницька практика та кваліфікаційна магістерська робота. Навички методики викладання іноземної мови в початковій, основній та старшій школі формуються та розвиваються при вивченні ОК "Лінгводидактика". Аналіз змісту ОП, РП ОК, а також опитування фокус-груп стейкхолдерів підтверджує, що програма поєднує в собі освітню й дослідницьку складові, а також практичну підготовку. Це дозволяє забезпечувати підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й проблеми, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог у діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням (зокрема перекладом) письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації японською мовою.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Формування ІОТ відбувається у ЗВО на основі "Положення про організацію освітнього процесу", затвердженого у 2017 р., зі змінами 2019-2021 рр. (<https://numl.org/OyA>) та "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД студентами Університету", затвердженого у 2016 р. (<https://numl.org/OAJ>). ЕГ зауважує, що положення потребують перегляду, адже у першому передбачено, що робочі НП укладаються щороку до 15 квітня й уточнюються в частині контингенту до 10 вересня (с. 14), а друге визначає, що для студентів, які навчаються за ОП, де вільний вибір заплановано у 1-му навчальному році, вибір організовується впродовж перших трьох тижнів навчання. Така суперечність у датах призводить до відсутності дат на робочих НП, наданих ЗВО. "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД" (до прикладу, п. 1.5) також потребує перегляду, зокрема для урахування структурних змін у ЗВО. "Положення про організацію освітнього процесу" (с. 13) визначає, що вибіркова частина НП становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС. НП за цією ОП передбачає, що здобувачі мають право на вибір НД обсягом 23 кр. ЄКТС (25,6% кредитів ОП). Відповідно до п. 2.1.3 "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД", здобувач має право обрати спеціалізований блок фахових дисциплін (вибір спеціалізації), спеціалізований блок фахових дисциплін іншої ОП (вибір додаткової спеціалізації) або будь-які інші дисципліни із каталогу курсів. Так, у НП передбачено три блоки вибірових НД: "Переклад англійською мовою", "Англійська мова", "Педагогіка вищої школи". Відповідно до п. 2.4.2 "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД", студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору та запропоновано інший вибір, якщо кількість здобувачів, які обрали спеціалізований блок є меншою за 12 (15) осіб. Виключенням є випадок, коли спеціалізований блок обрали всі студенти, що навчаються на ОП. Під час фокус-групи ЕГ з'ясувала, що здобувачі одностайно обрали блок "Переклад англійською мовою", адже такий вибір передбачає отримання додаткової професійної кваліфікації перекладача англійської мови. Під час зустрічі з НПП Р. Махачашвілі пояснила, що набуття цієї кваліфікації можливе за умови отримання здобувачем середнього балу не менше ніж С (75) за вибірковий блок. Для ознайомлення зі змістом вибірових ОК НПП проводять зустрічі зі здобувачами; також анотації до вибірових ОК можна переглянути у загальноуніверситетському каталозі (<https://numl.org/OB2>). Визначившись із вибором, здобувач обирає ОК у системі електронного навчання. Здобувачі та випускники ОП під час зустрічей з ЕГ підтвердили факт обрання вибірових ОК, продемонстрували обізнаність щодо механізму реалізації вибіровості, а також розповіли про широкий вибір наукових керівників, вільне обрання тем кваліфікаційних робіт і можливість запропонувати власну тему наукового дослідження. Згідно результатів крайнього опитування 100% здобувачів оцінили свободу вибору НД найвищою оцінкою (<https://numl.org/OBV>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

"Положення про проведення практики студентів" (<https://numl.org/OB6>) визначає практичну підготовку як обов'язковий компонент ОП, спрямований на здобуття фахових компетентностей відповідно до ПРН за ОП. ЕГ вважає, що на ОП передбачено достатньо практичних аудиторних годин для здобуття компетентностей, необхідних

для майбутньої професійної діяльності. Так, аналіз НП та програм НД продемонстрував, що переважна кількість обов'язкових ОК є практико-орієнтованою: з 482 ауд. годин за ОП 2021 р., 350 (72,6%) відводяться на практичні заняття; за ОП 2023 р. з 466 годин – 342 (73,4%). У блоці вибірових ОК розподіл часу на лекційні та практичні заняття залежить від обраного блоку; так, в обраному здобувачами блоці "Переклад англійською мовою" всі 224 аудиторні години є практичними. ОП також передбачає обов'язкові філологічну (9 кр.), перекладацьку (3 кр.) та переддипломну дослідницьку (3 кр.) практики, загальною тривалістю 10 тижнів. Філологічна та переддипломна практики відбуваються на базі структурних підрозділів ЗВО та передбачають формування наукових та професійних компетентностей. Як з'ясувала ЕГ під час фокус-груп, результатом філологічної практики є написання та апробація наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи (тези, статті), а переддипломна практика фокусується на завершенні та доопрацюванні кваліфікаційної роботи. ЕГ зауважує, що з огляду на освітньо-професійне спрямування ОП, спостерігається значний дисбаланс у розподілі годин: 12 кр./360 год. – на опанування дослідницьких компетентностей та 3 кр./90 год. – на здобуття компетентностей з перекладу японською мовою. РП виробничої перекладацької практики (<https://numl.org/OBI>) визначає базами практик структурні підрозділи ЗВО або Український державний центр міжнародної освіти МОН та передбачає набуття й вдосконалення навичок перекладацької діяльності (усний та письмовий переклад різностильових текстів). Проходження здобувачами практик у структурних підрозділах ЗВО незначною мірою сприяє їхній адаптації до умов реального майбутнього професійного середовища. Цей висновок підтверджується результатами опитування (<https://numl.org/OBV>), адже здобувачі цієї ОП пропонують ЗВО залучати їх до проходження практики в компаніях та установах за спеціальністю. Під час зустрічі ЕГ з потенційними роботодавцями, директор Українського державного центру міжнародної освіти О. Шаповалова зазначила, що здобувачі цієї ОП проходять практику у центрі та наголосила на високому рівні задоволеності навичками комунікації та перекладу японською мовою магістрантів. Центр має високу потребу у фахівцях цієї спеціальності й готовий пропонувати роботу випускникам ОП. В цілому, за результатами опитування здобувачів за цією ОП у 2022-2023 рр. (<https://numl.org/OBV>), 100% опитуваних оцінили задоволеність навчанням за обраною ОП оцінкою "високий рівень", а відповідність результатів навчання своїм очікуванням – оцінками "високий рівень" (66,67%) та "середній рівень" (33,33%).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз відомостей СО та інформація, отримана ЕГ під час зустрічі з НПП і здобувачами, свідчать, що навички комунікації японською й українською мовами, здатність працювати в команді та автономно, бути критичним та самокритичним формуються та розвиваються шляхом використання таких методів навчання як індивідуальне й фронтальне опитування, проблемно-пошуковий метод, метод "навчання в команді", брейнстормінг, переклад та аналіз помилок, самостійна робота з друкованими та електронними інформаційними носіями, підготовка презентацій, методи інтерактивного та проблемного навчання (ОК "Практикум східної мови (Мовленнєвий етикет та ділове мовлення; Літературна мова та науковий стиль)", "Комунікативні стратегії східної мови та переклад (Культура усної та писемної східної мови; Техніка усного та письмового перекладу)", "Прикладні технології"). Загальнонаукові методи теоретичного пізнання (пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, навчальна дискусія, демонстрація презентацій та відеороликів) використовуються при викладанні ОК "Теоретичні питання східної мови", "Філологічні студії", "Зарубіжна література ХХ-ХХІ ст.", "Лінгводидактика", "Сходознавчі студії" для формування здатності логічно та системно мислити. Самостійна та індивідуальна робота, проблемно-пошуковий і дослідницький методи, спостереження, порівняння, експеримент, узагальнення й абстрагування (ОК "Переддипломна дослідницька практика", "Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи") сприяють формуванню навичок працювати автономно, керування часом, відповідальності, дотримання дедлайнів. Такі методи як роз'яснення, фасилітація, супервізія та менторська підтримка формують навички самостійної роботи, саморедагування та презентації отриманих результатів (ОК "Виробнича перекладацька практика", "Виробнича філологічна практика"). Проблемне та самостійне навчання, групова робота, метод кейсів (ОК "Філологічні студії", "Сучасний літературний процес в країнах Сходу") сприяють формуванню лідерських і креативних навичок. Як зазначила під час зустрічі ЕГ із роботодавцями співробітниця Українсько-Японського центру КПП ім. Ігоря Сікорського В. Мирончук, особливої значущості при підготовці філологів-японістів відіграє не тільки вміння створювати оригінальний текст або виконувати адекватний переклад японською мовою, але й толерантно ставитися до альтернативних світоглядних позицій і враховувати соціокультурну складову, яка визначає стратегію адаптації вихідного повідомлення до приймаючої культури, що, в свою чергу, забезпечується при викладанні базових ОК "Комунікативні стратегії східної мови та переклад (Культура усної та писемної східної мови; Техніка усного та письмового перекладу)", "Практикум східної мови (Мовленнєвий етикет та ділове мовлення)", "Сходознавчі студії (Культурні та мовно-літературні зв'язки України з країнами Сходу)".

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У відомостях СО зазначено, що в ОП 2023 р. були враховані вимоги чинного професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 р. № 610 (<https://numl.org/OBW>). Втім, відповідні зміни не простежуються під час зіставлення ЗК, ФК і ПРН у ОП 2021 і 2023 роках. З огляду на те, що в розділі "Придатність до працевлаштування" та ПРН ОП передбачено формування фахівця-філолога як і викладача ЗВО (зокрема ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються), слід передбачити врахування даного стандарту під час оновлення ОП. Слід врахувати актуальні зміни до національного класифікатора ДК 003:2010

(наказ Мінекономіки "Про затвердження Зміни № 10 до національного класифікатора ДК 003:2010" № 810-21 від 25.10.2021 р.), відповідно до якого зазначений в ОП 2021 та 2023 рр. код 231 "Викладачі університетів та вищих навчальних закладів" (с. 7) слід замінити на "Викладачі закладів вищої освіти". Так само за умови, що, відповідно до ОП 2023 р., ЗВО планує присвоювати кваліфікацію вчителя ЗЗСО, змінити застарілий код 2320 "Викладачі закладів загальної середньої освіти" на актуальні: "Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти", 234 "Вчителі спеціалізованих навчальних закладів" на "Вчителі закладів спеціальної освіти", 2340 "Вчителі спеціалізованих навчальних закладів" на "Вчителі закладів спеціальної освіти" (<https://numl.org/OC1>). ЕГ пропонує під час оновлення визначити в ОП чіткі умови за виконання яких випускнику буде присвоюватися та чи інша професійна кваліфікація, в тому числі й додаткова/додаткові.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз нормативної бази ЗВО показав, що "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://numl.org/OyA>) у п. 9.3.2 визначає самостійну роботу як невіддільну складову освітнього процесу, яка передбачає виконання запланованих завдань і сприяє виробленню навичок ефективної самостійної професійної діяльності. Відповідно до п. 11.4 Положення, навчальний час, відведений для самостійної роботи, визначається у НП. Кількість контактних годин на один кредит для магістрів становить 8 год., проміжний контроль – до 2 год. на один кредит, решта часу відводиться для самостійної роботи (при цьому для підготовки до екзамену та його складання виділяється 30 год. із загального обсягу сам. роботи НД). НД, спрямовані на формування спеціальних (фахових) компетентностей можуть мати інший розподіл годин. Аналіз НП 2021 та 2023 рр. свідчить, що розподіл годин аудиторної та самостійної роботи відповідає положенню, при цьому на дисципліни, що формують фахові компетентності (ОК "Практикум східної мови", "Комунікативні стратегії східної мови та переклад", "Теоретичні питання східної мови") передбачено 10-16 год. аудиторної роботи на кредит. У блоці вибіркових ОК на вивчення основних НД, що забезпечують присвоєння додаткової кваліфікації, також передбачено понад 8 год. аудиторної роботи на кредит (наприклад, для ОК "Практичний курс перекладу англійської мови" – 14 годин). Також у п. 9.3 Положення визначено, що навчальний тиждень у ЗВО триває не більше 45 академічних годин (1,5 кр. ЄКТС). Аналіз навчальних планів 2021р./2023р. показав, що кількість кредитів, виділених на проходження практик та написання кваліфікаційної роботи відповідає положенню (при цьому на виконання кваліфікаційної роботи виділено 4,5 кр./3 тиж. у серпні 1-го року навчання та 1,5 кр./1 тиж. у грудні 2-го року). Серед контактних годин нормативних ОК на ОП переважають практичні заняття (350/342 год.), що дає можливість покращити практичні навички міжкультурної комунікації японською мовою й розвинути soft skills, як визначено в ОП. У відомостях СО (с. 10) вказано, що для з'ясування реального навантаження здобувачів використовуються письмові опитування, результати яких засвідчують, що співвідношення аудиторної й самостійної роботи є збалансованим. Втім, аналіз наданого опитування (<https://numl.org/OVB>) не підтверджує цю інформацію, адже питання стосується задоволеності здобувачами співвідношення теорії та практики. Під час зустрічі ЕГ з представниками допоміжних підрозділів, завідувач Науково-методичного центру стандартизації та якості освіти Є. Антипін підтвердив, що ЗВО не проводить опитування здобувачів з цього питання. ЕГ рекомендує увести питання до щорічного опитування на рівні ЗВО. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що в цілому задоволені обсягом часу, виділеним на самостійне опанування ОК, але вважають за потрібне збільшити кількість аудиторних годин із профільних НД та продовжити вивчення японської мови у 3-му семестрі.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: 1. У ЗВО застосовується електронна система запису на вибіркові ОК. 2. Здобувачі визначають як перевагу ОП можливість обрати блок вибіркових ОК, що забезпечує отримання додаткової професійної кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки: 1. Потребує уточнення перелік тем у РП ОК "Лінгводидактика", які стосуються викладання в початковій, середній та старшій школі. 2. ОП потребує перегляду з метою усунення технічних і смислових помилок, оновлення інформації у розділі "Придатність до працевлаштування", конкретизації назв деяких ОК, демонстрації логічних зв'язків між ОК на структурно-логічній схемі. 3. В ОП неврахований чинний професійний

стандарт на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти" (затверджений Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 р. № 610). 4. Чинні "Положення про організацію освітнього процесу" та "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД" потребують перегляду для узгодження дати затвердження робочих навчальних планів та дати затвердження списку вибіркового ОК для ОП, а також урахування структурних змін у ЗВО (створення факультету східних мов). 5. Здобувачі проходять дві з трьох обов'язкових практик на кафедрі ЗВО, а для проходження перекладацької практики мають тільки одну зовнішню базу практики. Здобувачі хотіли б отримувати необхідні знання та навички в умовах, наближених до реального працевлаштування. Потенційні роботодавці готові виступати базами практик для здобувачів ЗВО. 6. ЗВО декларує проведення письмового опитування здобувачів з метою розуміння, чи вистачає студентам часу на самостійну роботу, однак фактично такого опитування немає. Рекомендації: 1. До кінця поточного 2023-2024 н.р. переглянути доцільність вивчення тем із викладання у початковій, середній і старшій школі в РП ОК "Лінгводидактика" з урахуванням неможливості присвоїти професійну кваліфікацію вчителя ЗЗСО на даній ОП. 2. В ОП 2024 р. усунути технічні та смислові помилки, оновити інформацію у розділі "Придатність до працевлаштування", конкретизувати назви ОК (замінивши поняття "східна мова" назвою мови, що вивчається), продемонструвати логічні зв'язки між ОК на структурно-логічній схемі (до прикладу, у вигляді стрілок). 3. В ОП 2024 р. врахувати професійний стандарт на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти". ЕГ пропонує під час оновлення визначити в ОП умови, за виконання яких випускнику буде присвоюватися та чи інша професійна кваліфікація. 4. До кінця поточного навчального 2023-2024 н.р. внести зміни до "Положення про організацію освітнього процесу" та "Положення про порядок та умови здійснення вибору НД" для узгодження дат затвердження робочих навчальних планів та дати затвердження списку вибіркового ОК для ОП, а також врахування структурних змін у ЗВО (створення факультету східних мов). 5. У наступному 2024-2025 н.р. проводити практики на підприємствах, забезпечивши здобувачам досвід, близький до реальних умов працевлаштування та прямий професійний зв'язок із потенційними роботодавцями. 6. До кінця поточного 2023-2024 н.р. додати до щорічного опитування на рівні ЗВО питання щодо задоволеності здобувачів кількістю часу, виділеного на самостійну роботу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в цілому відповідає Критерію 2: загальний обсяг ОП відповідає нормативним вимогам у кредитах ЄКТС; ОК поділяються на обов'язкові та вибіркові в обсягах, визначених чинним стандартом вищої освіти (підкритерій 2.1); зміст ОП відповідає визначеній предметній області (загальне мовознавство, усна та письмова комунікація, літературознавство, переклад) (підкритерій 2.3); при вивченні нормативних і вибіркового ОК набуття soft skills реалізується шляхом використання різноманітних форм і методів навчання (підкритерій 2.6); здобувачі мають можливість вільно формувати індивідуальну освітню траєкторію через систему автоматичного запису на вибіркові ОК (підкритерій 2.4). Водночас ОП має окремі слабкі сторони: змістова невідповідність окремих тем РП ОК "Лінгводидактика", технічні помилки, застаріла термінологія, відсутність демонстрації логічних зв'язків між ОК в ОП (підкритерій 2.2 і 2.7); замалий вибір зовнішніх баз практик попри запит здобувачів і роботодавців (підкритерій 2.5); відсутність механізму визначення реального обсягу навантаження здобувачів на рівні ЗВО (підкритерій 2.8). Зазначені слабкі сторони та недоліки ОП не мають критичного значення та можуть бути оперативно усунені в робочому порядку до кінця поточного навчального року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП "Мова і література (японська)" регулюються "Правилами прийому на навчання до Київського університету імені Бориса Грінченка в 2023 році" (зі змінами згідно з рішенням Приймальної комісії: від 19.06.2023, протокол №5 від 10.07.2023, протокол №6), розміщеними на офіційному веб-сайті у вкладці "Інформація вступникам" (<https://is.gd/eobYuy>). ЕГ переконалася, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Під час вступної кампанії 2023 р. конкурсний відбір відбувався за результатами ЄВІ та фахового іспиту. Сторінка для вступників є логічно структурованою, містить всю інформацію стосовно етапів конкурсного відбору, термінів, вартості навчання, додаткових сесій, регіонального замовлення, програми фахового випробування, рейтингових списків вступників, накази про зарахування. Профіль програми містить опис ОП зі змінами 2023-го року, навчальний план, перелік вибіркового блоків, інформацію про термін та форму навчання, а також кваліфікацію відповідно до диплому (<https://is.gd/APGbjje>). На сторінці факультету східних мов є інформація про правила прийому на навчання для здобуття ступеня магістра, з якими мають можливість ознайомитися абітурієнти. За результатами фокус-груп і аналізу правил прийому ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, а також оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Фаховий іспит за ОП у 2023 р. складався з трьох блоків і мав на меті визначити рівень професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок із загальних мовних питань (включаючи теоретичну та практичну фонетику, лінгвокраїнознавство, теоретичну граматику та лексикологію) у вигляді письмових та усних завдань. Завершальна частина іспиту передбачала перевірку рівня володіння розмовною японською мовою у формі підготовки розмовної теми, а також готовності відповідати на поставлені за темою питання. В умовах воєнного стану у 2023 році фаховий іспит відбувався онлайн, у дистанційному режимі на платформі Zoom, у поєднанні з середовищем Moodle (відповідно до додатку 10 до Правил прийому). Програма фахового іспиту з японської мови затверджена Головою Приймальної комісії 24 квітня 2023 року. Програма вступного іспиту розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО, містить перелік питань, списки рекомендованої літератури та зразок білету, критерії оцінювання, а також порядок проведення вступного іспиту в дистанційному форматі (<https://is.gd/gfEWj8>). Списки рекомендованих та додаткових джерел містять підручники і посібники, а також наукові статті за тематикою іспиту. ЕГ звернула увагу, що більшість джерел є застарілими та рекомендує гаранту та робочій групі ОП додати сучасні джерела (5-тирічної давності) та вилучити неактуальні (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departamenti/vstup2023/programi/magistr/fi_ml_japan_%D0%9C_23.pdf). Програма також узгоджується з Програмою єдиного вступного іспиту з іноземних мов. Отже, правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО питання, пов'язані з визнанням РН, отриманих в інших ЗВО, регулюються "Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка" (зі змінами і доповненнями від 29.04.2021 р.) (<https://is.gd/RcUopK>), "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка (нова редакція)" від 21.09.2022 р. (<https://is.gd/wfhYDI>), "Порядком перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, в Київському університеті імені Бориса Грінченка" (наказ № 553 від 28.09.2023 р.) (<https://is.gd/oAnHUx>). За результатами фокус-групи здобувачів, ЕГ встановила, що ті добре поінформовані про можливості академічної мобільності у ЗВО та беруть у ній активну участь. Під час зустрічей ЕГ з керівником і менеджментом ЗВО, а також із завідувачем Науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти О. Виговською, з'ясовано, що в ЗВО за цією ОП існують реальні можливості та практично втілюються програми міжнародної мобільності. Результати навчання в інших ЗВО визнаються на підставі визначення академічної різниці та подання відповідних освітніх документів про виконання конкретної ОП. Відповідно до наданих ЕГ сертифікатів як додаткових доказів з жовтня 2022 р. по вересень 2023 р. навчання в Університеті Яманаші в Японії пройшла здобувачка П. Зібарт. В мовній школі Токіо в Японії з жовтня 2022 р. по вересень 2023 р. пройшла навчання У. Олдріч. З вересня 2023 р. по січень 2024 р. в Університеті Тойо, Японія проходить навчання А. Харчук. Ця інформація міститься також на сторінці кафедри японської мови і перекладу у Фейсбуці від 12-го жовтня 2023 р. (<https://is.gd/pGbnPn>). Відповідну інформацію підтвердила також під час зустрічі з ЕГ завідувач НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти О. Виговська. За результатами анкетування здобувачів у червні 2022-2023 н.р. за параметром 18 "Поінформованість щодо можливостей академічної мобільності, грантових програм, участі у міжнародних і всеукраїнських конференціях та ін. заходах" 66,67% опитаних оцінили на високому рівні, 33,33 % – на достатньому рівні (витяг з протоколу 11 від 22.06.2023 р.). Інформація про вже реалізовані програми академічної мобільності здобувачів міститься також на сайті факультету східних мов у вкладці "Інформація". Проте ця сторінка не містить оновленої інформації, зокрема про програми академічної мобільності 2022-2023 н.р. На цій же сторінці міститься посилання на вже нечинну версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка" від 22.12.2018 р. ЕГ рекомендує відповідальним за ведення сторінки факультету східних мов оновити всю необхідну інформацію.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що на час проведення акредитаційної експертизи визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється новим "Порядком перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті в Київському університеті імені Бориса Грінченка" (наказ № 553 від 28.09.2023 р.) (<https://is.gd/oAnHUx>). Для реалізації можливості перезарахування освітніх компонентів здобувач подає на ім'я декана факультету заяву (Додаток 1) та документи про здобуту освіту відповідно до п. 2.1. Декан факультету ухвалює рішення про можливість чи неможливість перезарахування ОК на основі виконання однієї з умов, зазначених у п. 2.4. За нормативними документами ЗВО, визнання результатів, отриманих у неформальній/інформальній освіті, передбачено як для обов'язкових, так і для вибіркового ОК, але не

може перевищувати 25% загального обсягу годин за ОП. Відповідно до відомостей СО за час реалізації ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було. ЕГ також не отримала відповідних підтверджуючих доказів під час експертизи. Проте згідно з відомостями СО був випадок зарахування елементів неформальної освіти за результатами участі 4-х здобувачів в онлайн-курсі лекцій професора Університету Очанамізу (м. Токіо, Японія) Патріка Хайна (32 години), що було зараховано як виконання завдання для самостійної роботи під час вивчення дисципліни "Комунікативні стратегії східної мови та перекладу". Таку інформацію підтвердила також під час зустрічі з ЕГ завідувач НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти О. Виговська. За результатами зустрічей з фокус-групами здобувачів та викладачів ЕГ переконала, що викладачі заохочували здобувачів до проходження онлайн курсів, зокрема, на платформі Coursera з метою подальшого перезарахування. Інформацію про курси здобувачі переважно отримують через Telegram-канал групи або дізнаються з сайту ЗВО чи факультету. Аналіз сайту ЗВО ЕГ засвідчує, що інформацію про інтерактивну платформу Smart City, платформу Coursera було надано у грудні 2020 року (<https://is.gd/KJSA4s>), також така ж інформація про онлайн-платформи у повному обсязі міститься в Цифровому кампусі ЗВО у рубриці "Безкоштовні онлайн-курси" (<https://is.gd/41n3OQ>). На сайті факультету східних мов інформація про можливості неформальної/інформальної освіти відсутня. В контексті безперервного саморозвитку та самовдосконалення ЕГ рекомендує активніше заохочувати учасників освітнього процесу долучатись до програм неформальної освіти на різноманітних освітніх платформах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: 1. Чіткість та зрозумілість Правил прийому на навчання, відсутність в них дискримінаційних положень, вчасне їхнє оприлюднення на веб-сайті ЗВО. 2. Унормованість процедур визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в зарубіжних ЗВО; дієве практичне застосування таких процедур на ОП. Позитивна практика: Структурованість сторінки ЗВО для вступників, зрозумілість і логічність рубрик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Програма вступного іспиту потребує оновлення в контексті вилучення застарілих рекомендованих і додаткових джерел зі списку літератури та заміни їх позиціями сучасної літератури з японістики. 2. Відсутня практика визнання результатів навчання здобувачів ОП, отриманих у неформальній та інформальній освіті. 3. Відсутнє оновлення інформації про реалізовані програми академічної мобільності, а також оприлюднення нечинної версії "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка" від 22.12.2018 р. на сайті факультету східних мов. 4. Відсутня актуальна інформація про можливості неформальної/інформальної освіти на офіційних сайтах факультету східних мов і кафедри японської мови і перекладу. Рекомендації: 1. Оновити програму фахового іспиту з японської мови в частині заміни застарілих джерел зі списку рекомендованої та додаткової літератури сучасними у наступному семестрі поточного навчального року. 2. До кінця поточного навчального року відповідальним за ведення сторінки факультету східних мов оновити інформацію стосовно реалізованих програм академічної мобільності здобувачів. 3. Вилучити стару та додати чинну версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка (нова редакція)" від 21.09.2022 р. для зручності учасників освітнього процесу; оприлюднити інформацію про можливості неформальної/інформальної освіти на сайті факультету східних мов і заохочувати учасників освітнього процесу долучатись до програм неформальної освіти на різних освітніх платформах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ визначає рівень відповідності "В" за даним критерієм. У ЗВО існує чітка та зрозуміла процедура прийому вступників, яка не містить дискримінаційних положень, правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (підкритерій 3.1); правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП (підкритерій 3.2); правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та застосовуються на практиці (підкритерій 3.3), унормовано процедуру визнання результатів у неформальній освіті (підкритерій 3.4). Часткова невідповідність підкритеріїв 3.2 (необхідність оновлення списку використаних джерел програми фахового іспиту з японської мови) та 3.3 (необхідність оновлення інформації про реалізовані програми академічної мобільності, а також оприлюднення чинної версії Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка на сайті факультету східних мов) та підкритерію 3.4 (відсутність практичної реалізації правил визнання РН через програми неформальної освіти) не мають критичного впливу на реалізацію ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

"Положення про організацію освітнього процесу" (<https://numl.org/OyA>) регламентує форми та методи навчання і викладання на ОП. Організація освітнього процесу здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи (п. 9.3). Основними видами навчальних занять у ЗВО є: лекція; семінарське, практичне, лабораторне, індивідуальне заняття; консультація (п. 9.3.1). У навчанні здобувачів перевага надається активним та інтерактивним формам занять на засадах партнерської взаємодії, що сприяє формуванню навичок критичного мислення, активної пізнавальної діяльності, загальних і спеціальних компетентностей. Аналіз наданих ЗВО матеріалів та інформація, отримана від НПП під час онлайн зустрічі, свідчать про використання НПП різних методів і форм викладання: індивідуальне та фронтальне опитування, проблемне навчання, кейс-вправи, інтерактивні методи, метод «навчання в команді», брейнстормінг, презентації, переклади та аналіз помилок, проєктний метод, дослідницька робота. Вільне використання методів і форм викладання, застосування при розробці навчально-методичних матеріалів результатів наукової роботи та підвищення кваліфікації підтверджено НПП у ході зустрічі з ЕГ. Відповідність форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи підтверджується зворотним зв'язком студентів. Під час зустрічі ЕГ з представниками допоміжних підрозділів, завідувач Науково-методичного центру стандартизації та якості освіти Є. Антипін зазначив, що на ОП відбувається декілька опитувань здобувачів, серед яких опитування щодо оцінки діяльності НПП ("Викладач очима студентів") та оцінки ОП. Результати першого є складовою щорічного конкурсу "Лідер року" та звіту про діяльність ЗВО. Так, у рейтингу викладачів серед студентів за 2022 р., гарант ОП, завкафедри японської мови і перекладу А. Букрієнко має 4,95 б., Д. Москальов – 4,55 б., Ю. Боришполець – 4,52 б., О. Шаповал – 4,99 б., що свідчить про високий рівень задоволеності професійними навичками НПП, формами та методами викладання. Аналітична довідка за результатами другого опитування оприлюднюється на сайті факультету (<https://numl.org/OBB>). До прикладу, показник "Сучасність та актуальність підходів до викладання" 50,0% респондентів оцінили "на високому рівні", 50,0% – на "достатньому рівні". Під час зустрічі керівники кваліфікаційних робіт наголосили на студентоцентрованості дослідницького процесу, можливості здобувачів вільно обирати керівника та тему роботи, акцентували на підтримці здобувачів протягом усього періоду написання кваліфікаційної роботи. Згідно з опитуванням, показник "Задоволеність підтримкою під час написання наукової роботи" 83,33% респондентів оцінили "на високому рівні", 16,67% – на "достатньому рівні". Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що можуть вільно формувати ІОТ, реалізовувати право на академічну мобільність, обирати наукового керівника та тему для досліджень, представляти отримані результати на конференціях.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо освітнього процесу за даною ОП розміщується на сторінці факультету східних мов (<https://numl.org/OEp>) у вкладці "Інформація" (розклад дзвінків та занять, графіки освітнього процесу, практик, підготовки магістерських робіт). На сайті кафедри японської мови і перекладу (<https://numl.org/OEi>) розміщені навчальні плани та описи освітніх програм (<https://numl.org/OEj>), РП НД (<https://numl.org/OEk>) та практик (<https://numl.org/OEl>), методичні рекомендації для написання кваліфікаційних робіт (<https://numl.org/OEh>). РП містять інформацію щодо мети та завдань, компетентностей та ПРН, змісту, форми та критеріїв оцінювання відповідних ОК, як визначено "Методичними рекомендаціями з розроблення РП НД" (<https://numl.org/OEn>). НПП також усно інформують здобувачів щодо цілей, змісту та критеріїв оцінювання на початку вивчення ОК (підтверджено здобувачами під час зустрічі з ЕГ). Контроль результатів навчання у ЗВО регулюється п. 9.3.4 "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://numl.org/OyA>). Програми екзаменів оприлюднюються на сайті (<https://numl.org/OEq>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що розуміють призначення РП ОК; ЕГ також мала змогу переглянути наповнення ОК на платформі Moodle. "Положення про організацію освітнього процесу" передбачає обов'язкове забезпечення НД електронними навчальними курсами (ЕНК). Наповнення ЕНК внормоване та уніфіковане: кожен курс містить інформацію про викладача, РП, тематичний план, критерії оцінювання, методичні рекомендації, лекції, практичні завдання, презентації, рекомендовані джерела, самостійну роботу, модульний контроль. ЕНК проходять процедуру перевірки та сертифікації (експертиза ресурсів, змістова та технічна експертизи). Під час огляду матеріально-технічної бази завідувачка Науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти О. Буйницька продемонструвала роботу Цифрового кампусу ЗВО, який забезпечує всебічну інформаційну підтримку здобувачів та НПП через особисті електронні кабінети. Так, у Цифровому кампусі здобувач має доступ до: корпоративної пошти, системи електронного навчання Moodle, сервісів для онлайн занять (Google Meet/Zoom), запису та редагування відеоматеріалів, ресурсів перевірки на плагіат, бібліотеки (зокрема може замовити підбір літератури та е-доставку документів), розкладу (із зазначенням формату пар онлайн/офлайн), безкоштовних онлайн курсів, репозиторію ЗВО, програм академічної мобільності, нормативної бази ЗВО, опитувань, каталогу вибіркових дисциплін тощо. За результатами опитування (<https://numl.org/OBB>) показник "Зрозумілість цілей, змісту, програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів" 100% респондентів оцінили "на високому рівні"; показник "Задоволеність якістю роботи з Електронним Навчальним Курсом (ЕНК)" 66,67% респондентів оцінили "на високому рівні", 33,33% – на "достатньому рівні".

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності є одним з основних завдань ЗВО, визначених у п. 2.2 Статуту ЗВО (<https://numl.org/OEG>). Під час зустрічі з ЕГ декан факультету східних мов І. Семеніст зазначив, що ЗВО приділяє значну увагу дослідницькій складовій в освітньому процесі. В ході аналізу отриманих документів як додаткових доказів та в результаті фокус-груп, ЕГ отримала підтвердження інтеграції навчання і дослідження на ОП, що відбувається у різних формах: шляхом залучення здобувачів до проектних робіт та наукових дискусій при опануванні НД, участі у роботі Наукового товариства молодих вчених факультету східних мов (<https://numl.org/OEM>), презентації досліджень на наукових конференціях, у публікаціях. У 2023 р. завершено роботу над науковою темою факультету східних мов "Розвиток сходознавчих студій у контексті інтернаціоналізації вищої освіти (2016-2023)" (реєстраційний номер: 0116U007073), участь у розробці якої брали НПП та здобувачі ОП. Результати імплементовані в освітній процес. Теми кваліфікаційних робіт оприлюднюються на сторінці факультету (<https://numl.org/OEN>); аналіз тем продемонстрував, що дослідження виконані у галузях східного мовознавства, порівняльного мовознавства, цифрової філології. НПП залучають здобувачів до наукової діяльності, апробація результатів кваліфікаційної роботи є обов'язковою. Як результат, здобувачі ОП демонструють стабільні показники дослідницької та публікаційної активності: у 2023 р. вони взяли участь у IV Міжнародній науково-методичній конференції "Сходознавство. Актуальність та перспективи" (Харків). За результатами опубліковано тези доповідей П. Зіберт "The usage of Japanese first-person pronouns by non-native speakers" та С. Венгер "Germination research of the cultural problems in translating from Japanese into Ukrainian through analysis of the novel Keritai Senaka". У 2023 р. ЗВО ініціює проведення щорічного Всеукраїнського форуму молодих сходознавців (<https://numl.org/OEI>), у якому активно беруть участь здобувачі ОП: вісім публікацій тез доповідей з японської мови, літератури, цифрової філології та перекладу (відповідно до отриманих додаткових доказів). Як позитивну практику здобувачі відзначають можливість безоплатно публікувати результати своїх досліджень у виданнях ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Система перегляду ОК регулюється розділом VI "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://numl.org/OyA>), у якому визначено, що постійне оновлення й удосконалення навчально-методичного забезпечення є невіддільною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Положення регламентує щорічне оновлення РП ОК з обов'язковим їх обговоренням на засіданнях кафедр та забезпеченням НД електронними навчальними курсами. ЕГ пересвідчилася, що всі РП ОП (<https://numl.org/OEek>) затверджені у 2023 р., як визначено Положенням. Наявність та наповнення ЕНК була продемонстрована здобувачами під час зустрічі. Зміст РП НД узгоджується з гарантом ОП та завкафедри з метою уникнення дублювання тем у різних ОК та використання застарілої інформації. РП ОК змінюються за результатами анкетування здобувачів, випускників та роботодавців (підтверджено на фокус-групах). Під час зустрічі з НПП та аналізу документів ЗВО, ЕГ пересвідчилася, що викладачі оновлюють зміст ОК, імплементуючи результати своїх наукових досліджень, програм підвищення кваліфікації, стажувань. Так, С. Цимбал наголосила на важливості курсу цифрової компетентності (доступного НПП в Цифровому кампусі), результатом якого є розвиток навичок створення ЕНК у Moodle. Особливого значення ЕНК набувають в умовах війни й використовуються для безперебійного синхронно-асинхронного навчання здобувачів. Р. Махачашвілі зазначила про стажування за програмою "Сучасні технології навчання китайської мови та літератури в закладах вищої освіти України", результати якого застосовує при викладанні ОК "Цифрова філологія". Р. Махачашвілі та І. Семеніст є співавторами публікації "Digital Distance And Blended Learning Quality Assessment In Oriental And European Languages University Programs: Regions Of Ukraine Survey Study" (2021, Scopus), результати якої застосовуються при викладанні ОК студентам-сходознавцям. К. Комісаров є співавтором публікації "The Newest Trends in Wordformation as a Response to Current Society Requests (the Example of Japan)" (2019, Scopus) та підручників "Японсько-український переклад" та "Стилістика японської мови" (2019), автором публікацій "Специфіка інтерпретації категорії модальності у сучасній японській лінгвістиці" (2023), "Crosscultural Communication and the Japanese Language Education" (2018), результати яких використовує при викладанні ОК "Теоретичні питання східної мови". У 2021 р. Д. Москальов пройшов підвищення кваліфікації "Сучасні технології навчання китайської мови та літератури в закладах вищої освіти України", є автором збірки перекладів "Китайська поезія та проза" (2021), публікацій "Структурні елементи хоррор-міфу та проблеми сучасності в неокайдані..." (2023), "Еволюція жанру кайдан: від витоків до сьогодення" (2022), "Японська традиція та західне новаторство у творчості Накахари Чуї" (2021), результати яких застосовує при викладанні ОК "Сучасний літературний процес в країнах Сходу".

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

"Перспективна програма розвитку науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти" ЗВО (<https://numl.org/OET>) визначає, що метою діяльності НДЛ є здійснення цілісного аналізу сучасних тенденцій розвитку вищої освіти в умовах формування європейської науково-освітньої мережі й транснаціонального

інтелектуального простору для впровадження концептуальних засад інтернаціоналізації вищої освіти. На сторінці НДЛ (<https://ivo.kubg.edu.ua>) міститься інформація щодо діяльності структурного підрозділу, договорів про співпрацю, реалізованих і чинних міжнародних проєктів і стажувань, можливостей академічної мобільності для НПП та здобувачів. Під час зустрічі завідувачка НДЛ О. Виговська відзначила активну діяльність факультету східних мов у розвитку міжнародної діяльності та зазначила, що наразі для цієї ОП діють договори про співпрацю ЗВО з японськими університетами Тойо, Ріцумейкан, Яманші та Ямагата. Програми передбачають довгострокову мобільність – терміном 6-12 місяців. У 2022-2023 рр. участь у програмах академічної мобільності беруть: НПП – І. Семеніст (Tallin University of Technology, 2022; ун-т Тойо, 2023), О. Кравченко (Тяньцзінський університет іноземних мов, 2022; Єврейський університет в Єрусалимі, Ізраїль, 2022; Тяньцзінський університет, 2022) та О. Шаповал (Інститут японської мови, 2022); здобувачі – П. Зіберт (університет Яманші), А. Харчук (університет Тойо), А. Моторна (Осацький університет економіки і права), Ю. Олдріч (Міжнародна лінгвістична школа). У рамках віртуальної академічної мобільності М. Широкова, О. Оленич, П. Зіберт, А. Харчук, Ю. Олдріч прослухали курс лекцій від Школи глобальних японознавчих досліджень і взяли участь у програмі міжнародного культурного обміну ун-ту Міжнародних досліджень (Японія). Наразі оголошується конкурс про академічну мобільність в ун-ті Тойо: 4 місця в рамках договору про співпрацю. Інформація про конкурс оприлюднюється на сайті ЗВО, зазначаються вимоги (спеціальність, рівень володіння мовою), профільна кафедра проводить тестування з японської мови, конкурсна комісія обирає найкращих претендентів для участі у програмі, НДЛ забезпечує документальний супровід, зокрема визначення ОК та кількість кредитів, які будуть перезараховані по завершенню програми. Здобувачі висловили високий рівень задоволеності можливостями академічної мобільності, які надає ЗВО. За результатами опитування (<https://numl.org/OVB>) показник "Поінформованість щодо можливостей академічної мобільності" 66,67% респондентів оцінили "на високому рівні", 33,33% – на "достатньому рівні". У ЗВО діє Центр японської мови і культури (<https://numl.org/ODy>). У 2023 р. спільно з Посольством Японії в Україні кафедра успішно реалізувала грантову заявку до Фондації Ніппон щодо улаштування бібліотеки Центру японської мови і культури. У здобувачів та НПП є безплатний дистанційний доступ до ресурсів бібліотеки (<https://numl.org/OEU>), у тому числі до наукометричних баз даних Scopus, WoS, світових електронних бібліотек.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. У ЗВО запроваджена всебічна та дієва система інформаційної підтримки учасників освітнього процесу Цифровий кампус. 2. Освітній процес забезпечується сертифікованими електронними навчальними курсами в освітньому середовищі Moodle. 3. У ЗВО діє Центр японської мови і культури. 4. ЗВО має зв'язки із закордонними ЗВО-партнерами, завдяки чому активно реалізує програми спільної діяльності, зокрема академічної мобільності НПП і здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На думку ЕГ, слабкі сторони чи недоліки у контексті Критерію 4 на цій ОП відсутні.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ визначає рівень відповідності "А" за Критерієм 4: форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН, ЗВО планомірно реалізує студентоцентризований підхід і принципи академічної свободи (підкритерій 4.1); інформація щодо цілей, змісту, критеріїв оцінювання й очікуваних результатів навчання своєчасно та повною мірою надається усім учасникам освітнього процесу завдяки використанню єдиної системи інформаційної підтримки Цифровий кампус (підкритерій 4.2); поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП має систематичний характер, що забезпечує кількісні та якісні показники публікаційної активності НПП (підкритерій 4.3); у ЗВО існує дієва система перегляду ОК, яка ґрунтується на співпраці зі здобувачами, випускниками та представниками потенційних роботодавців (підкритерій 4.4); інтернаціоналізація діяльності ЗВО відбувається активно, із регулярним залученням НПП та здобувачів до довгострокових програм академічної мобільності, отриманням грантів на провадження освітньої діяльності та покращення матеріальної бази (підкритерій 4.5).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів чітко і зрозуміло визначені в "Положенні про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/ewE6F4Sj> п. 9.3.4.) та в уніфікованій "Системі оцінювання навчальних досягнень студентів Університету" (<http://surl.li/dpxgm>), які розміщено на сайті ЗВО. Відповідно до Положення, заходи з оцінювання результатів навчання здобувачів передбачають вхідний, проміжний і підсумковий контроль. Форми проведення проміжного та підсумкового контролю та критерії оцінювання визначаються у РПНД. Відповідно до уніфікованої системи навчальних досягнень здобувачів, проміжний контроль передбачає оцінювання відвідування лекційних та практичних занять, виконання завдань з самостійної роботи, роботи на занятті (доповідь, дискусія, виступ, повідомлення тощо), модульної контрольної роботи (написання есе, аналіз або інтерпретація твору, письмова відповідь, тест) тощо. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (залік і екзамен) та атестацію (захист кваліфікаційної роботи) з метою ефективної перевірки ступеня досягнення задекларованих ПРН. Аналіз РПНД показав, що форми поточного та підсумкового контролю дають змогу перевірити досягнення ПРН щодо набуття та засвоєння нових знань і формування відповідних умінь та навичок здобувачів, утім, зазначимо, що у певних РПНД немає деталізованих критеріїв оцінювання в межах проміжного (ОК "Техніка усного та письмового перекладу східної мови" <https://cutt.ly/fwRweLyJ>, "Галузевий переклад англійською мовою" <https://cutt.ly/xwRwt68R> тощо) та підсумкового контролю (ОК "Сучасний літературний процес в країнах Сходу" <https://cutt.ly/dwRwjFvK>, "Сходознавчі студії" <https://cutt.ly/YwRwlfFw> тощо). Відповідно до опитування здобувачів даної ОП, (кінець 2022-2023 н. р., <https://cutt.ly/owEH1OmA>), доступність графіку освітнього процесу та розкладу занять 66,67% опитаних оцінили на високому, 16,67% – на достатньому, 16,67% на середньому рівні. Упродовж спілкування в фокус-групах здобувачі підтвердили, що обізнані з формами контрольних заходів і критеріями оцінювання, про які дізнаються безпосередньо від викладача на першому занятті та в ЕНК, також інформація оприлюднюється на сайті факультету (<https://cutt.ly/awRwvKR3>, <http://surl.li/mrxtf>). Здобувачі наголосили, що критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня, атестація здобувачів здійснюється у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи. Зазначимо, що в тексті ОП у розділі "Форма атестації здобувачів вищої освіти" помилково зазначено, що "Кваліфікаційна магістерська робота виконується і захищається мовою фаху – японською мовою" (с. 14 ОП 2023 року). Як було з'ясовано під час акредитаційної експертизи, кваліфікаційна робота виконується українською мовою.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їхніх результатів і їх повторного проходження за ОП регламентовані "Положенням про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/ewE6F4Sj>), є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, а також доступними для ознайомлення, оскільки відповідне Положення опубліковано на сайті ЗВО. Відповідно до Положення, з навчальних дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік, підсумкова оцінка виставляється за результатами проміжного контролю. До складання екзамену допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачені РПНД, і які за результатами проміжного контролю набрали не менше 35 балів (максимум – 60) (якщо менше – здобувач має пройти повторний курс з дисципліни, виконати всі види робіт, і за результатами роботи отримати не менше 35 балів). За екзамен здобувач може набрати до 40 балів включно. Екзамен в усній формі приймається комісією (2-3 особи), до якої входить щонайменше один фахівець, що не брав участі у викладанні цієї дисципліни здобувачам, котрі екзаменуються (цей факт не було підтверджено здобувачами). Загальне оцінювання здійснюється на підставі суми результатів проміжного і підсумкового контролю знань (екзамену). Перескладання екзамену допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії. Якщо здобувач вважає, що на екзамені викладач оцінив відповідь не об'єктивно, у результаті чого відбулося заниження оцінки, то у день оголошення оцінки він може подати апеляцію на ім'я декана факультету. У такому випадку за розпорядженням декана факультету або особи, що його замінює, створюється комісія з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Підсумкова оцінка, виставлена комісією, є остаточною і апеляції та перескладання не підлягає. Зазначимо, в ОК "Практикум східної мови" (<http://surl.li/msplz>) наявна технічна помилка в розрахунку підсумкового балу: з урахуванням екзамену здобувач максимально може отримати 96,7 балів. Процедура атестації (захисту кваліфікаційної роботи) оприлюднена в Методичних рекомендаціях для написання кваліфікаційних магістерських робіт (п. 5.2, <https://cutt.ly/6wbKt4o4>) і регламентується "Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії" (<http://surl.li/bebtw>). Під час спілкування в фокус-групах встановлено, що в складі Екзаменаційної комісії є зокрема представники роботодавців. Відповідно до опитування здобувачів даної ОП, (кінець 2022-2023 н. р., <https://cutt.ly/owEH1OmA>), 100% опитаних оцінили прозорість оцінювання академічних

результатів на високому рівні. За результатами фокус-груп встановлено, що за час функціонування ОП не було зафіксовано конфліктних ситуацій, як-от: конфлікту інтересів, випадків оскарження результатів контрольних заходів і їхнього повторного проходження тощо.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Доброчесність є складовою системи цінностей ЗВО (<https://cutt.ly/lwE6FsNq> с. 5). У ЗВО питання академ. доброчесності (політику, стандарти і процедури її дотримання) регламентують: - "Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти" (<https://cutt.ly/GwE6FDR2>); - "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/ewE6F4Sj>); - "Кодекс корпоративної культури" (<https://cutt.ly/lwE6Ga21>). Ці документи та інша дотична інформація оприлюднені сайті ЗВО (<https://cutt.ly/TwEGaNtK>), факультету (<https://cutt.ly/6wE6Jnpa>), бібліотеки (<https://cutt.ly/ywE6JX6L>, <https://cutt.ly/6wE65jEh>). Відповідно до п. 5 "Положення про академічну доброчесність ...", учасники освітнього процесу несуть відповідальність за порушення академ. доброчесності відповідно до вимог законодавства України. НПП та педагогічні працівники можуть бути притягнені до академ. відповідальності, зокрема: попередження, позбавлення чи відмова у присудженні наукового ступеня чи вченого (педагогічного) звання, позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади тощо. Здобувачі освіти також можуть бути притягнені до академ. відповідальності, зокрема: попередження, повторне проходження оцінювання чи відповідного ОК ОП, відрахування, відмова у призначенні академ. стипендії тощо. У ЗВО функціонує Комісія з академічної доброчесності. Інструментом протидії порушенням академ. доброчесності є підписання учасниками освітнього процесу відповідних декларацій (<https://cutt.ly/FwE6V8Ac>, <https://cutt.ly/bwE6Biu3>) та перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою програм Unicheck та Strike Plagiarism. Функціонує мережевий сервіс "База випускових робіт" <https://cutt.ly/WwE6MgoY>. Інформування здобувачів про принципи академ. доброчесності відбувається в межах діяльності Школи академ. доброчесності (проект Наукового товариства студентів, аспірантів... <https://cutt.ly/swE6ojgD>), кураторами груп й науковими керівниками, НПП та представниками бібліотеки (представники бібліотеки беруть участь у зовнішніх заходах щодо академ. доброчесності <https://cutt.ly/MwE67CZZ>). У ЗВО в межах ОП постійно проводяться заходи з популяризації академ. доброчесності (<https://cutt.ly/1wE63Cc8>, <https://cutt.ly/xwRqqdjF>) й опитування щодо дотримання принципів академ. доброчесності (<https://cutt.ly/VwE69dQX>). Відповідно до опитування здобувачів даної ОП, (кінець 2022-2023 навчального року, <https://cutt.ly/owEH1OmA>), 100% опитаних оцінили реалізацію принципів академ. доброчесності учасниками освітнього процесу та розуміння наслідків порушень принципів академ. доброчесності, передбачених для здобувачів вищої освіти, на високому рівні. За результатами фокус-груп підтверджено, що здобувачі обізнані із поняттям академ. доброчесності. Представниця Комісії з академ. доброчесності факультету східних мов запевнила, що випадків порушення академ. доброчесності в межах цієї ОП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: 1. Втілена в інституційну культуру політика "нульової толерантності" до будь-яких проявів академічної недоброчесності. 2. Участь представників роботодавців в Екзаменаційній комісії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. В ОК "Практикум східної мови" наявна технічна помилка в розрахунку підсумкового балу: з урахуванням екзамену здобувач максимально може отримати 96,7 балів. 2. У певних РПНД немає деталізованих критеріїв оцінювання в межах проміжного (ОК "Техніка усного та письмового перекладу східної мови", "Галузевий переклад англійською мовою" тощо) та підсумкового контролю (ОК "Сучасний літературний процес в країнах Сходу", "Сходознавчі студії" тощо). Рекомендації: 1. Переглянути та удосконалити систему нарахування балів в ОК "Практикум східної мови" до початку 2024-2025 н.р. 2. Переглянути РПНД і деталізувати критерії оцінювання до початку 2024-2025 н.р. 3. Активізувати практику залучення фахівця, що не брав участі у викладанні цієї дисципліни здобувачам, котрі екзаменуються, до проведення екзамену до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП повністю відповідає підкритеріям 5.2, 5.4, має сильні сторони в контексті підкритеріїв 5.3 (участь представників роботодавців в Екзаменаційній комісії) та 5.4 (втілена в інституційну культуру політика "нульової толерантності" до будь-яких проявів академічної недоброчесності). ЕГ має рекомендації для впровадження в контексті підкритеріїв 5.1 (деталізувати критерії оцінювання в певних РПНД) та 5.3 (переглянути та удосконалити систему нараховування балів у певних РПНД). Виявлені слабкі сторони є некритичними і можуть бути усуненими в робочому порядку впродовж поточного навчального року, а загальна відповідність вимогам решти підкритеріїв зумовлює оцінку "В" за цим критерієм.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації ОП відповідно до відомостей СО залучено 15 НПП. Частка науково-педагогічних співробітників (працівників), які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у ЗВО за основним місцем роботи – 15 осіб (100 %), з них мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора – 5 осіб (33,3 %), кандидата наук та/або доцента – 10 осіб (66,7); стаж наук.-педагог. роботи: менше 5 років – 1 особа, від 5 до 10 років – 3 особи, від 10 до 20 років – 6 осіб, від 20 до 30 років – 3 особи, понад 30 років – 2 особи. Кваліфікація НПП відповідає спеціальності та ОК, які вони забезпечують. Згідно з відомостями СО та додатковими доказами залучені до викладання НПП мають публікації за останніх 5 років у наук. виданнях БД Scopus та Web of Science Core Collection (І. Семеніст, Р. Махачашвілі, К. Комісаров, А. Букрієнко, та ін.), фахових виданнях України (К. Комісаров, А. Букрієнко, Л. Аністратенко, С. Радецька, А. Козачук, М. Альошина та ін.); є (спів)авторами монографій з проф. тематики, підручників, посібників, словників (С. Радецька, К. Комісаров, А. Букрієнко, А. Козачук, І. Омері та ін.); беруть участь в атестації наук.-педагог. кадрів (І. Буніятова, К. Комісаров, А. Букрієнко, П. Матвеев та ін.); є головами, членами редколегій чи рецензентами наук. видань (Д. Москальов, С. Жигун, І. Семеніст, І. Буніятова, А. Букрієнко та ін.); беруть участь у проф. та/або громадських об'єднаннях (С. Радецька, Р. Махачашвілі, К. Комісаров, А. Букрієнко, Л. Аністратенко, І. Семеніст і ін.). Усі, залучені до викладання НПП отримали свідоцтво про підвищення кваліфікації та/або (закордонне) стажування. До прикладу, А. Букрієнко, який викладає ОК "Практикум східної мови: Мовленнєвий етикет та ділове мовлення (східна мова)" має публікації "Features of the categories mono no aware, yugen, wabi-sabi, as symbols of Japanese aesthetics in literature" (WoS, 2021), "Cognitive features of hieroglyphic writing in the context of perception of culture and language" (Scopus, 2020); автор підручника "Японська проза XIX століття: традиції та сучасність" (2020); член редколегії "Вісник КНУТШ. Східні мови та літератури" (Категорія Б); пройшов підвищення кваліфікації в Ін-ті Конфуція КНУТШ (6 кредитів, 2021). С. Жигун, яка викладає ОК "Філологічні студії: Літературознавчі методологія і методи досліджень" має публікації "Why Is the History of Ukrainian Literature Silent about the Women Writers of the Second and Third Decades of the 20th Century?" (Scopus, 2021), "Rewriting a Woman's Biography: Marco Vovchok as a Character of Literary Work" (Scopus, 2020); має "Практикум з української літератури: види літературознавчого аналізу" (2021), бере участь в атестації наукових кадрів як член спец. вченої ради Д 26.133.03; випусковий редактор електрон. журналу "Синopsis: текст, контекст, медіа". (Категорія Б) з 2019 р.; експерт Ін-ту книги; пройшла міжн. стажування на базі Північного університетського центру у Бая-Маре (2022).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

"Положення про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників (нова редакція)" (наказ № 153 від 30.03.23) (<https://is.gd/p5EE8v>) унормовує порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ЗВО. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом керівника університету. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови розміщуються на офіційному сайті (<https://is.gd/wOm8lc>). Для участі у конкурсі претенденти подають заяву та перелік документів, визначених п. 13 цього Положення, з-поміж інших – список наукових праць за останні 5 років. Претенденти на керівні посади подають також Перспективну програму діяльності на 5 років. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на відповідних кафедрах у їх присутності. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента на посаду НПП йому можуть запропонувати провести пробне лекційне чи практичне заняття, зокрема й дистанційно. За результатами обговорення складається мотивований висновок кафедри, який передається на розгляд вченої ради факультету/університету. Обрання на посаду НПП здійснюється таємним голосуванням вченими радами факультетів. Обраним на посаду вважається претендент, який набрав більше половини (50%+1) голосів присутніх на засіданні вченої ради факультету. Під час зустрічі з НПП, декан факультету І. Семеніст повідомив ЕГ, що на магістерську програму відбирають найбільш кваліфікованих викладачів, які пройшли всі необхідні стажування у ЗВО Японії. До прикладу, сам І. Семеніст, викладач ОК "Філологічні студії: Лінгвістичні методологія і методи досліджень відбув у відрядження до Ун-ту Тойо (Токіо, Японія) для участі у програмі академічної мобільності (з 24.10.2022 по 15.11.2023 р.) під час проведення акредитаційної експертизи. За доказами, наданими ЕГ, участь у такій програмі І. Семеніст брав також у період із 11.07.2022 по 31.12.2022 р. ЕГ

пересвідчилася, що НПП знають процедуру конкурсного відбору та вважають її відкритою. Крім того, на добір викладачів впливають результати студентських опитувань. Так, відповідно до наданих ЕГ аналітичних довідок здобувачі високо оцінили сучасність та актуальність фахових дисциплін та вибіркового блоку як компонентів ОП. Згідно з результатами опитування "Викладач очима студентів" 65 % НПП, які забезпечують ОП мають оцінку викладацької роботи вище 4,5 балів, при цьому жоден викладач немає нижче 4-х балів (<https://is.gd/a94JZH>). За узагальненими результатами анкетування здобувачів ОП, проведеного наприкінці 2022-2023 н.р. 81,58 % опитуваних оцінюють якість надання освітніх послуг на високому рівні, 15,79 % – на достатньому, 2,63 % – на середньому, 0 % – на недостатньому чи низькому рівнях, що свідчить про високий рівень освітньої діяльності за цією ОП (витяг з протоколу №11 від 22.06.2023 р.). Під час зустрічей зі здобувачами та випускниками ЕГ отримала відгуки про високий рівень професійної компетентності викладачів ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз результатів зустрічей і додаткових доказів засвідчує, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. Основними формами залучення роботодавців до освітнього процесу є участь у затвердженні, перегляді та рецензуванні ОП організації практичної підготовки, участь у роботі екзаменаційних комісій. Зокрема, під час зустрічі з ЕГ О. Шаповалова, директор ДП "Український державний центр міжн. освіти" зазначила, що брала участь у зустрічі стейкхолдерів ОП 03.05.23 р. з метою покращення ОП, а також в опитуваннях, які проводились ф-том східних мов та їхньому обговоренні під час засідань кафедри. О. Шаповалова відзначила високий рівень письмових та усних комунікативних навичок, а також навичок міжкультурної комунікації 6-ти здобувачів, які зараз проходять практику на її підприємстві. В. Мирончук, співробітник Українсько-Японського центру, також залучалась до перегляду ОП, брала участь в опитуваннях, заходах факультету, зокрема відвідала презентацію книги посла С. Корсунського. О. Бесараб, проректор з наук.-педагог. дія-сті Таврійського НУ повідомив, що зараз його заклад працевлаштовує випускника ОП. О. Асадчих, проф. кафедри мов і літератур Далекého Сходу та Пд.-Сх. Азії КНУТШ долучалась до перегляду програми та була головою екзамен. комісії із захисту кваліф. робіт, відзначила високий рівень наук. підготовки здобувачів; відвідувала заходи ЗВО, зокрема зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Японії в Україні, п. Мацудою Куніорі. Директор ТОВ "Юкарі" В. Жигалко зазначив, що працевлаштував здобувача ЗВО і відзначив його високий рівень володіння мовою. Директор з навч.-метод. роботи лінгв. центру "Нова мова" О. Самусенко зазначила, що брала участь у створенні та перегляді ОП, запропонувала ввести в ОП ОК "Цифрова філологія", була її рецензентом. В межах опитувань роботодавці долучались також до оцінювання змістової частини програми, зокрема вони високо оцінили такі складові ОП як: "Ресурсне забезпечення" (100 %), "Практична спрямованість" (87,5 %), "Узгодженість структурних компонентів" (87,5 %), "Зміст загальних компетентностей" (87,5 %) (витяг з протоколу №8 від 24.02.2021 р.). За пропозицією О. Самусенко було трансформовано блок дисциплін "Комунікативні стратегії східної мови" у "Комунікативні стратегії східної мови та переклад", щоб посилити практикоорієнтованість програми та сформувані перекладацьку компетентність у здобувачів. Роботодавці долучались до обговорень результатів опитувань щодо ОП, яке пройшло у березні 2023 року (витяг з протоколу № 8 від 30.03.2023 р.). Зокрема, за пропозицією О. Самусенко було ухвалено перейменувати блок дисциплін "Комунікативні стратегії східної мови та переклад" у "Перекладацькі студії", за пропозицією директора мовної школи "Шінбоу" Г. Михайлюк було погоджено збільшити кількість практичних пар мовної підготовки. ЕГ встановила високий рівень різноспрямованої залученості роботодавців за ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ ознайомилась з відомостями СО, матеріалами, наданими гарантом ОП, новинами про діяльність кафедри на сторінці ЗВО, у профілях кафедри у соцмережах, що дозволяє зробити висновок про залучення професіоналів-практиків переважно до проведення гостьових лекцій і практичних занять. Так, ОК "Теоретичні питання східної мови: Функціональна стилістика східної мови" викладає К. Комісаров, який працював перекладачем на ДП "Український держ. центр міжнар. освіти. ОК "Цифрова філологія" викладає Р. Махачашвілі – експерт Мережі міждисциплінарних досліджень Оксфордського університету (Великобританія); експерт Європейської Асоціації Цифрової Гуманітаристики; координатор проекту: Європейська лексикографічна структура ELEXIS (Горизонт 2020) Інститут Йозефа Стефана (Словенія). ОК "Філологічні студії: Лінгвістичні методологія і методи досліджень" викладає І. Семеніст – автор 20 статей, що індексуються БД Scopus та WoS протягом останніх 5-ти років. Факультет і кафедра активно залучають гостьових лекторів за ОП. Так, курс онлайн-лекцій на тему: "Зовнішня політика Японії та відносини Японії з країнами Східної Азії та АТР" в січні-березні 2023 р. прочитав проф. Ун-ту Очяномізу, Патрік Хайн (<https://is.gd/kMaSKL>). Цю інформацію підтвердив доцент кафедри японської мови і перекладу Д. Москальов, а також випускниця О. Шаповал під час відповідних фокус-груп. Серію спільних зустрічей між викладачами та студентами було проведено протягом 2022-2023 н.р. спільно з Ун-том міжнародних студій Канда, про що йдеться на сторінці кафедри японської мови і перекладу у Фейсбуці (<https://is.gd/pGbnPn>). З 11 жовтня 2023 по 31 січня 2024 року на базі Університету Тойо проходить онлайн-курс для викладачів та здобувачів Business Japanese Course з метою покращити навички ділової японської мови, анонс курсу міститься на сторінці кафедри у Фейсбуці (<https://is.gd/pGbnPn>). М. Калешук, випускниця 2019 р. під час фокус-групи відзначила, що Д. Москальов постійно організовував заходи з японськими представниками і пригадала захід, проведений Японським центром КПП ім. І. Сікорського з презентації підручника Марукото. О. Шаповал, випускниця 2018 р. повідомила, що на магістерській програмі працювала носій мови – випускниця Токійського ун-ту. За інформацією зі сторінки факультету східних мов, яку підтвердили під час фокус-груп роботодавців О. Асадчих 16.06.2023 р. Надзвичайний та Повноважний Посол Японії в Україні, п. Мацуда Куніорі був запрошений до ЗВО для нагородження переможців I Всеукраїнського

конкурсу перекладів японської художньої прози (<https://is.gd/su6rYd>). Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями й іншими зовнішніми стейкхолдерами О. Нестеренко, асистент каф-ри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії КНУ ім. Тараса Шевченка повідомила, що читала для здобувачів відкриті лекції з синології.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система проф. розвитку ЗВО регламентується "Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Київського університету імені Бориса Грінченка" та "Положенням про атестацію наук. працівників". Відповідно до означених нормативних документів ЗВО НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Основними видами підвищення кваліфікації (ПК) є: навчання за програмою ПК, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, конференціях тощо; стажування. Система ПК НПП ЗВО складається з обов'язкової (фахової) та варіативної частин. Результати ПК вносяться до системи "Е-портфоліо" працівників ЗВО в реєстр "Підвищення кваліфікації" та враховуються у щорічному рейтинговому оцінюванні проф. діяльності науково-педагог. і наук. працівників ЗВО "Лідер року". Координацію ПК НПП ЗВО за фаховим модулем здійснює НМЦ досліджень, наук. проєктів та програм. Фінансування ПК тим, НПП, які проходять підвищення кваліфікації згідно з планом ПК і працюють за основним місцем роботи здійснюється за рахунок коштів, передбачених у кошторисі ЗВО. На офіційній сторінці ЗВО оприлюднена вся інформація, яка стосується підвищення кваліфікації НПП (<https://is.gd/FkLg2l>). ЗВО в межах свого Цифрового кампусу пропонує власні програми проф. розвитку. ЗВО підписав низку договорів з міжн. освітніми закладами в рамках академічної мобільності НПП, в тому числі: з Ун-том Тойо, Ун-том Яманаші, Ун-том Ямагата, Японія. Зокрема, участь в програмах академічної мобільності взяли: О. Шаповал, Д. Москальов та І. Ситник – в Ін-туті японської мови (м. Урава, Японія). Згідно з доказами, наданими ЕГ протягом липня-грудня 2022 р. участь у програмі академічної мобільності в Ун-ті Тойо, Японія взяв проф. І. Семеніст. У Таллінському ун-ті технологій протягом вересня 2022 р. пройшла стажування Р. Махачшвілі. Крім того, НПП пройшли інші стажування як за фаховою, так і за варіативною складовою, до прикладу, М. Альошина пройшла стажування в рамках Проєкту ЄС "Association4U" (180 годин, 2021-2022) та на кафедрі прикладної лінгвістики Ніжинського ДУ ім. Миколи Гоголя (120 год. 2022). За варіативною складовою М. Альошина пройшла низку курсів на платформі Coursera (2020-2022), С. Жигун – низку курсів на платформі Prometheus (2020-2021) та стажування при кафедрі укр. літ-ри КНУТШ (120 год, 2021-2022). Л. Аністратенко пройшла підвищення кваліфікації у ЗВО за Лідерським модулем (30 год. 2023); А. Букрієнко пройшов курс "Цифрові навички для вчителів" на платформі EdEra (6 год, 2020) та курс "How to Write and Publish a Scientific Paper" на платформі Coursera (2020); К. Комісаров завершив курс: "Цифрові інструменти Google для освіти" базовий та середній рівень (45 год, 2023). Професійному розвитку викладачів сприяє також щорічне рейтингове оцінювання проф. діяльності НПП "Лідер року"; участь у наук. конференціях, науково-метод. семінарах, вебінарах; публікації статей у фахових виданнях ЗВО; доступ до БД Scopus та WoS.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заохочення розвитку викладацької майстерності НПП регулюється "Положенням про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам Київського університету імені Бориса Грінченка" (Наказ № 543 від 25.09.2023 р.) (<https://is.gd/IRnl9E>), "Положенням про Відзнаки Київського університету імені Бориса Грінченка" (Наказ № 853 від 28.12.2018 р.) (<https://is.gd/T3Z4nE>), "Положенням про щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних і наукових працівників "Лідер року"" (Наказ № 34-а від 24.01.2019 р.) (<https://is.gd/ePh9DD>), "Положенням про щорічний Конкурс на здобуття премії імені Бориса Грінченка" (Наказ № 598 від 18.12.2015 р.) (<https://is.gd/ydVpGg>). Інформація про діяльність викладача фіксується в електронній системі "Е-портфоліо" (<https://is.gd/a2FmdC>). Рейтингові показники переглядаються в системі щорічно та є основою для матеріального чи морального заохочення. За результатами рейтингу визначається "Лідер року", який отримує матеріальне заохочення у розмірі трьох посадових окладів. Згідно з доказами, наданими ЕГ, "Лідерами року" у 2021 р. стали Р. Махачшвілі та І. Семеніст, у 2022 р. ІІ місце посіла Р. Махачшвілі. Преміювання працівників з-поміж іншого може здійснюватися: за якісне оновлення змісту й технологій підготовки та підвищення кваліфікації фахівців на основі поєднання освітнього процесу з наук. дослідженнями; за впровадження в освітній процес цифрових технологій і розвитку Цифрового кампусу; за публікаційну активність; за підсумками наукової, освітньої, навчально-методичної, соціальногуманітарної, міжнародної, організаційної, діяльності за місяць, квартал, півріччя, рік з урахуванням особистого внеску працівників; за активну участь в організації та проведенні заходів (конференцій, симпозіумів, конкурсів, олімпіад, культурно-мистецьких проєктів тощо); з нагоди "Дня науки", "Дня знань" тощо. Преміювання також передбачено за кращі підручники, навч. посібники, монографії відповідно до "Положення про щорічний Конкурс на здобуття премії імені Бориса Грінченка" (<https://is.gd/ydVpGg>). Відповідно до наданих додаткових доказів ЕГ, у період з 2020 по 2023 роки матеріальне преміювання за публікації у виданнях БД Scopus та WoS отримали: І. Семеніст (2021, 2022, 2023), Р. Махачшвілі (2020, 2021, 2022, 2023), І. Омері (2022), Ю. Ковбасенко (2020), А. Букрієнко (2020), М. Альошина (2022); інші Відзнаки ЗВО у вигляді подяк, грамот, медалі Бориса Грінченка отримали: Д. Москальов (2021, 2022), А. Букрієнко (2023), І. Омері (2022), І. Семеніст (2019), І. Буніятова (2022), С. Жигун (2021, 2023), Ю. Ковбасенко (2020), М. Луцюк (2021, 2023), П. Матвеев (2023), Р. Махачшвілі (2021). Відповідну інформацію підтвердив під час фокус-груп з НПП декан факультету східних мов І. Семеніст. За словами декана факультету І. Семеніста, К. Комісаров отримав премію з факультетського фонду за червень 2023 р. за переклад лекції Надзвичайного і Повноважного Посла Японії М. Кунінорі у розмірі 280 % від посадового окладу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. Активне залучення НПП до зовнішніх і внутрішніх курсів підвищення кваліфікації, неформальної освіти на онлайн-платформах (М. Альошина взяла участь у 8-ми освітніх програмах на онлайн-платформі Coursera упродовж 2020-2022 н.р.; С. Жигун завершила 9 онлайн-курсів тривалістю від 30 до 90 годин упродовж 2020-2022 н.р. на платформі Prometheus, закінчила дистанційні спецкурси від МОН, НЦ "МАНУ", курси програми від Асоціації саперів України, Української бібліотечної асоціації, онлайн-лекції Фонду сприяння демократії; К. Комісаров пройшов 2 онлайн-курси на базі ТОВ "Академія цифрового розвитку" (60 годин), стажування в Інституті Конфуція КНУТШ (180 годин), а також відвідав 3 онлайн-вебінари (47 годин)). 2. Активна інтеграція ОП в європейсько-азійський освітній простір завдяки потужній співпраці з університетами Японії, Китаю, Естонії, Польщі, Румунії через програми підвищення кваліфікації та стажування для НПП. 3. Різностороння наукова та професійна активність (7 НПП є членами спеціалізованих рад із захисту дисертацій, 6 НПП є членами редколегій фахових закордонних та українських журналів, 10 НПП є членами організацій професійного спрямування). 4. Взірцева кількість наукових публікацій НПП, зокрема, 40 публікацій упродовж 2020-2022 н.р. виключно у БД Scopus і WoS. 5. Системний характер залучення до аудиторної роботи, міжвузівських конкурсів професіоналів-практиків, представників дипломатичних установ. 6. Стимулювання професійного та наукового розвитку НПП через участь в конкурсі "Лідер року". 7. Систематична практика матеріального та нематеріального заохочення НПП ЗВО за здобутки у науковій і професійній діяльності. Позитивна практика: У ЗВО наявна потужна платформа для професійного розвитку цифрової грамотності НПП – Цифровий кампус.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На думку ЕГ, слабкі сторони чи недоліки у контексті Критерію 6 на цій ОП відсутні.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ визначає рівень відповідності "А" за даним критерієм. НПП, які забезпечують викладання на цій ОП, мають відповідні академічні та/або професійні кваліфікації тим ОК, які викладають; взірцевий характер наукової активності у наукометричних базах даних Scopus і Web of Science (підкритерій 6.1). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, що забезпечує достатній рівень професіоналізму для успішної реалізації програми (підкритерій 6.2). Ефективною є співпраця з представниками роботодавців на різних рівнях, зокрема їхнє залучення до практичної підготовки та працевлаштування здобувачів (підкритерій 6.3). Професіонали-практики й експерти галузі беруть активну участь у проведенні аудиторних занять, гостьових лекцій та інших заходів (підкритерій 6.4). Взірцевою є практика сприяння ЗВО професійному та неформальному розвитку НПП через власні програми за фаховою та варіативною складовими; через онлайн-курси на програмах Coursera, Prometheus; дистанційні програми МОНУ, МАНУ та інших державних і громадських організацій; через різносторонню співпрацю із ЗВО Японії, Китаю, Естонії, Польщі, Румунії (підкритерій 6.5). ЗВО демонструє дієві системи морального та матеріального заохочення НПП (підкритерій 6.6).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час вивчення ВСО, експертизи та огляду матеріально-технічної бази (далі – МТБ) ЗВО встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси загалом забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН, утім, у деяких аспектах потребують поліпшення: у РП "Техніка усного та письмового перекладу східної мови" анонсовано зокрема ФК11 ("...володіння сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи в з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних..."), що набувається завдяки опануванню теми 20 ("Особливості застосування автоматизованого перекладу у перекладацькій діяльності"), утім, здобувачі не підтвердили фактів використання спеціального програмного забезпечення для перекладу. Наразі навчання за ОП проходить у змішаному режимі (є дні очного і дні синхронного дистанційного навчання).

Навчальний процес проходить у відремонтованих аудиторіях, обладнаних технічними засобами зокрема на кошти грантів: Центр японської мови і культури, лінгфонний кабінет, клас Конфуція, Центр китайознавчих досліджень, комп'ютерний клас тощо. Аудиторії обладнані проекторами, SMART-дошками та комп'ютерами, є інтернет. НПП володіє необхідними навичками для використання мультимедійного обладнання (це забезпечено передусім підвищенням кваліфікації НПП на базі Науково-дослідної лабораторії цифровізації освіти ЗВО). Навчання в дистанційному форматі відбувається через Zoom, Google Meet та забезпечується завдяки електронним навчальним курсам з кожного ОК в системі Moodle (<https://cutt.ly/GwEHK46T>). У ЗВО функціонує бібліотека з коворкінгом (<https://cutt.ly/fwEHVvzD>). На сайті бібліотеки учасники освітнього процесу можуть скористатися такими послугами, як-от: тематичний підбір літератури, отримання індексу УДК, електронна доставка документів, перевірка на плагіат, доступ до баз даних тощо. У розділі "Перевірка на плагіат" (<https://cutt.ly/6wEHc2gn>) учасники освітнього процесу мають змогу ознайомитись із корисною інформацією на тему академічної доброчесності. З 2013 року функціонує Інституційний репозитарій (<https://cutt.ly/9wEHVYkt>), призначений для накопичення, систематизації та зберігання в електронному вигляді інтелектуального надбання науковців ЗВО. Відповідно до опитування здобувачів даної ОП, (кінець 2022-2023 навчального року, <https://cutt.ly/owEH1OmA>), 83,33% опитаних високо оцінили якість МТБ, умов навчання, доступність навчальної та наукової літератури в бібліотеці, в т. ч. в інституційному репозитарії, 16,67% опитаних вважають рівень достатнім; 66,67% опитаних високо оцінили якість роботи з ЕНК, 33,33% оцінили на достатньому рівні. Поміж рекомендацій здобувачі зазначили про більш активніше користування ЕНК викладачами. Високу оцінку МТБ було підтверджено під час спілкування зі здобувачами, які висловились дуже схвально щодо інфраструктури ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час експертизи (зокрема, спілкування в фокус-групах) підтверджено, що ЗВО забезпечує вільний безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, наукової та викладацької діяльності в межах ОП. Зокрема, йдеться про доступ до бібліотеки, її послуг (тематичний підбір літератури, електронна доставка документів, перевірка на плагіат, книга для настрою) та інформаційних ресурсів (включно з Інституційним репозитарієм, електронним каталогом та базами даних), доступ до соціальної інфраструктури (спортивні зали, басейн, обладнані місця для відпочинку та дозвілля), соціально-психологічної підтримки (<https://cutt.ly/2wEJd39G>). Також здобувачі мають змогу безкоштовно публікувати результати власних досліджень у наукових виданнях ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду МТБ та аналізу нормативної бази констатовано, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. На офіційному вебсайті ЗВО належним чином оприлюднені положення та інструкції, дотримання яких гарантує безпеку усім учасникам освітнього процесу: - "Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу" (<https://cutt.ly/4UvlSUs>); - "Порядок організації пропускового режиму та охорони в приміщеннях" (<https://cutt.ly/KUvlBNZ>); - "Алгоритм дій здобувачів освіти та співробітників університету при оголошенні сигналу "Повітряна тривога!"" (<https://cutt.ly/Ewc4uUqt>); - тощо. На офіційному вебсайті факультету є розділ "Інструкції з безпеки життєдіяльності" (<https://cutt.ly/ewE4O6Vp>) з інструкціями, як діяти в потенційно небезпечних ситуаціях (харчові отруєння, укуси комах, кліщів, змії, правила пожежної та електробезпеки, як діяти в аварійних ситуаціях або в разі виявлення вибухонебезпечних предметів тощо). На головній сторінці факультету східних мов наявні інструкції, як діяти в різних обставинах в умовах воєнного стану. Підтриманню фізичного та психологічного здоров'я в ЗВО сприяє, зокрема, можливість безоплатно користуватися басейном, послугами соціально-психологічної служби тощо. Також діє онлайн-опитування "Кажі як є", (<https://cutt.ly/ewE4FvYp>) в якому здобувачі мають змогу (на свій розсуд анонімно чи ні) поділитись своїми проблемами, повідомити про скарги стосовно навчального процесу, розповісти про ситуації, в яких було порушено їхні права. Відповідно до відеоекскурсії, у навчальних корпусах наявне протипожежне оснащення, укриття на випадок повітряної тривоги, є багато евакуаційних виходів, контрольно-пропускна система та відеокамери. Під час відеоогляду та спілкування у фокус-групах (передусім, йдеться про представників студентського самоврядування та про завідувачку НМЦ соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів) встановлено, що освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів. Зокрема, здобувачі мають можливість відвідувати спортивний комплекс, брати участь у позанавчальних заходах, ініційованих студентським самоврядуванням та НМЦ соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів (<https://cutt.ly/XwE4LNnp>, <https://cutt.ly/RwE4Z8Mz>), долучитися до творчих студій і гуртків (<https://cutt.ly/1wE4C24D>). Про потреби та інтереси здобувачів органи студентського самоврядування дізнаються шляхом зустрічей та опитувань (<https://cutt.ly/UwE49hbf>). Здобувачі мають змогу висловитися в таких опитуваннях, як-от (<https://cutt.ly/SwE4NV1P>): - потреба в психологічній підтримці; - анкета щодо фахової реалізації; - опитування щодо якості надання освітніх послуг за ОП; - анкета щодо дотримання норм та принципів академічної доброчесності; - "Враження" – анкета студентів I курсу магістратури ОП; - "Кажі як є".

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час експертизи встановлено, що ЗВО забезпечує різносторонню комплексну підтримку здобувачів ОП. Інформаційна підтримка забезпечується передусім функціонуванням Цифрового кампусу (<https://cutt.ly/5wE9cam2>) з актуальною інформацією для всіх учасників освітнього процесу. Також актуальна інформація наявна у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/BwE9cxR1>), сайті факультету (<https://cutt.ly/1wE9cWnt>), бібліотеки (<https://cutt.ly/XwE9cLQ7>), у системі Moodle, на сторінках у соцмережах (кафедра у фейсбуці: <https://cutt.ly/PwE9bV4X> тощо), діяльністю студентського офісу. Під час експертизи встановлено, що здобувачі отримують всю необхідну інформацію безпосередньо від куратора, представників студентського офісу, НПП, представників студентської ради, служб університету, онлайн-джерел, користуються Цифровим кампусом. Організаційна підтримка забезпечується зокрема наявністю на офіційному сайті ЗВО у розділі "Студентський офіс" (<https://cutt.ly/mwE9cOO6>) рекомендацій, що регулюють різні аспекти освітнього процесу, можливості замовити довідку на вимогу в режимі онлайн тощо. Зазначимо, що у цьому розділі не всі посилання є активними та містять інформацію (напр., Документальний супровід, Схема укріттів). Різні аспекти освітнього процесу більш повно опубліковано на офіційному сайті факультету східних мов (<https://cutt.ly/1wE9cWnt>). Також організаційну підтримку надають рада студентського самоврядування (<https://cutt.ly/owE9vErv>) та куратор. Упродовж виїзної експертизи підтверджено активну взаємодію студентської ради, адміністрації ЗВО (передусім студентського офісу та НМЦ соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів) і здобувачів. Консультативну підтримку здобувачі отримують від соціально-психологічної служби (<https://cutt.ly/vwE9xUIS>), студентської ради, кураторів, НПП. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ представниця соціально-психологічної служби запевнила, що цей напрямок діяльності є популярним поміж учасників освітнього процесу. Також на офіційному сайті ЗВО є сторінка "Куди звернутися в складній ситуації" (<https://cutt.ly/UwE7kojX>) з контактами осіб, до яких можна звернутися по допомогу. Освітня підтримка забезпечується в Цифровому кампусі, в Moodle, бібліотекою, безпосередньо НПП та кураторами. Відповідно до опитування здобувачів даної ОП, (кінець 2022-2023 навчального року, <https://cutt.ly/owEH1OmA>), параметр "задоволеність організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою" 66,67% опитаних оцінили на високому рівні, 33,33% – на достатньому рівні. Під час експертизи підтверджено, що здобувачі вчасно отримують необхідну інформацію, обізнані зі своїми правами, мають змогу дістати кваліфіковану психологічну допомогу, тісно співпрацюють із кураторами, студентською радою та студентським офісом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО вживає заходів для забезпечення умов для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. Так, на офіційному вебсайті ЗВО розміщено інформацію для осіб, що мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі (розділи "VIII Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти" та "XV Реалізація можливості навчання в університеті для осіб з особливими потребами" Правил прийому 2023 р.: <https://cutt.ly/YwE29qwr>). Відповідно до п. 11.3 "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/WwE23UNO>), здобувачі мають право на академічну відпустку, також у ЗВО діє "Положення про правила призначення і виплати стипендій" (<https://cutt.ly/GwE28S8y>), що врегульовує зокрема виплати соціальних стипендій. Разом з тим, в ЗВО функціонує Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://cutt.ly/GwzXSBT7>), що має на меті, з одного боку, забезпечити рівний доступ до освіти всіх здобувачів, у тому числі здобувачів з інвалідністю, згідно з чинним законодавством, а з іншого боку, підвищити рівень інклюзивної компетентності викладачів, методистів усіх структурних підрозділів ЗВО. Офіційний вебсайт адаптується під потреби людей з особливими потребами, а в приміщеннях університету є пандуси, ліфти, санітарні кімнати, широкі коридори тощо (<https://cutt.ly/Lwc4KReA>; <https://cutt.ly/vwc4KLDw>). Під час відеогляду приміщень університету було підтверджено, що ЗВО вжив всіх залежних від нього заходів, аби забезпечити умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. На ОП такі особи не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій наведені у "Положенні про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки" (<https://cutt.ly/SwE2Xuzf>), оприлюдненому на офіційному вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/GwE2Z7ib>). Також на офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Протидія дискримінації" (<https://cutt.ly/GwE2Buv8>) є вся дотична інформація, корисна учасникам освітнього процесу (включно з контактами для повідомлень про дискримінацію, сексуальні домагання, булінг тощо). Аналіз наявної нормативної бази дає змогу стверджувати, що процедура вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО є чіткою, до розумної міри формалізованою і наперед визначеною. Відповідно до Положення, повідомити про факти дискримінації, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки можна надіславши відповідні матеріали на електронну скриньку Комісії з етики або звернувшись з відповідним листом на ім'я ректора ЗВО. Розгляд відповідних скарг здійснюється Комісією з етики. Скарги, подані здобувачами освіти та стосовно здобувачів освіти, розглядаються розширеним складом Комісії з етики за участю представників студентського самоврядування. Процедура вирішення конфліктних ситуацій передбачає належну конфіденційність особи, яка подає скаргу (можна подати скаргу анонімно), але Комісія з етики має право відмовити в розгляді анонімного повідомлення, якщо

анонімність впливає на можливість об'єктивного розгляду такої скарги. У питаннях протидії корупції ЗВО керується Законом України "Про запобігання корупції". На офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Антикорупційні заходи" (<https://cutt.ly/PwE2BnKi>) є вся дотична інформація, що може бути корисною учасникам освітнього процесу (включно з контактами для повідомлень про корупцію). За дотриманням антикорупційного законодавства здійснює контроль уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. Під час спілкування в фокус-групах (йдеться передусім про менеджмент ЗВО та представників студентства) встановлено, що учасники освітнього процесу обізнані з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, а уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції запевнила, що процедура є прозорою і дієвою. В межах ОП конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією тощо) не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: 1. Можливість безоплатної публікації результатів досліджень здобувачів у наукових виданнях ЗВО.
2. Безбар'єрне середовище для осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. У РП "Техніка усного та письмового перекладу східної мови" анонсовано зокрема ФК11 ("...володіння сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи в з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних..."), що набувається завдяки опануванню теми 20 ("Особливості застосування автоматизованого перекладу у перекладацькій діяльності"), утім, здобувачі не підтвердили фактів використання спеціального програмного забезпечення для перекладу. 2. На вебсайті ЗВО в розділі "Студентський офіс" не всі посилання є активними та містять інформацію (напр., Документальний супровід, Схема укриттів). Рекомендації: 1. Розглянути можливість включення до матеріально-технічної бази технічного та програмного забезпечення для більш повноцінного опанування ФК11 ("...володіння сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи в з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних...") до початку 2024-2025 н.р. 2. Актуалізувати розділ "Студентський офіс" на вебсайті ЗВО, доповнивши його актуальною інформацією для здобувачів до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП повністю відповідає підкритеріям 7.2, 7.3, 7.5, 7.6 в контексті критерію 7: підкритерій 7.2 (здобувачі мають змогу безоплатно публікувати результати власних досліджень у наукових виданнях ЗВО), підкритерій 7.3 (на вебсайті факультету наявні рекомендації учасникам освітнього процесу відповідно до викликів воєнного стану), підкритерій 7.5 (у ЗВО як у приміщеннях, так і на сайті реалізовано безбар'єрне середовище для здобувачів з особливими освітніми потребами), підкритерій 7.6 (учасники освітнього процесу обізнані з процедурою вирішення конфліктних ситуацій). Водночас ЕГ має рекомендації для впровадження в контексті 7.1 (розглянути можливість включення до матеріально-технічної бази технічного та програмного забезпечення для роботи з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних для формування ФК7), 7.4 (актуалізувати розділ "Студентський офіс" на вебсайті ЗВО, доповнивши його актуальною інформацією для здобувачів). Виявлені слабкі сторони є некритичними і можуть бути усуненими в робочому порядку до початку наступного навчального року, а загальна відповідність вимогам решти підкритеріїв зумовлює оцінку "В" за цим критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО розроблено процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, які регулюються "Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)" від 2021 р. (<https://cutt.ly/jwEilTTi>). Відповідно до даних рекомендацій, розроблення, впровадження та реалізацію ОП і НП здійснюють відповідні робочі групи (формується з висококваліфікованих НПП кафедр японської мови і перекладу та східної культури і літератури). При перегляді (оновленні) ОП до складу групи включаються за згодою здобувачі

ВО, випускники, представники роботодавців та ін., або залучаються до діяльності робочої групи в інших формах (с. 1-2). Перегляд ОП, згідно рекомендацій, відбувається щороку за результатами моніторингу якості надання освітніх послуг через опитування здобувачів та/або випускників, та/або НПП, та/або роботодавців та/або інших зацікавлених сторін щодо актуальності, якості ОП, її реалізації, змістового наповнення, компетентностей, ПРН, навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів тощо. Перегляд та оновлення ОП відбувається з урахуванням: вимог державних стандартів освіти, стандартів ВО, професійних стандартів; рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості ВО України; стратегії (програми) розвитку ЗВО (с. 18). Відповідно до відомостей СО (с. 21) та ОП 2021 р. (с. 3-4), у 2021 р. проведено перший перегляд ОП, що було пов'язано із затвердженням стандарту ВО за спеціальністю 035 "Філологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 р. № 871). Слід зазначити, що відповідно до зазначеного наказу МОН України, відповідний стандарт введений у дію з 2019-2020 н.р., що мало б спонукати робочу групу до оновлення ОП до початку відповідного н.р. Втім, відповідно до зазначених дат перегляду та затвердження нової редакції в ОП 2021 року (затвердження ОП рішенням кафедри японської мови і перекладу відбулося 18.03.2021 р., Вченою радою ЗВО 25.03.2021 р.), процедуру оновлення ОП було здійснено менш ніж за 2 роки після затвердження стандарту. Також іншим чинником для перегляду ОП у 2021 році мало стати затвердження професійного стандарту на групу професій за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2020 № 2736) з огляду на присвоєвану професійну кваліфікацію вчителя ЗЗСО (див. с. 7 ОП 2021 р.). Також відповідно до зазначеної інформації у відомостях СО (с. 10) професійний стандарт "Викладачі закладів вищої освіти" (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610) було також враховано зі значним запізненням у 2 роки. ЕГ звертає увагу, що ОП 2023 р. не містить інформації про врахування даного профстандарту, як того вимагають зазначені вище методичні рекомендації (с. 15).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до "Методичних рекомендацій із розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)" від 2021 р. (<https://cutt.ly/jwEilTTi>) перегляд ОП відбувається, як правило, щороку за результатами моніторингу якості надання освітніх послуг, що з'ясовує рівень задоволення здобувачів викладанням на ОП; навчальне навантаження здобувачів; ефективність процедур оцінювання здобувачів тощо; опитувань здобувачів щодо актуальності, якості ОП, її реалізації, змісту ОП, компетентностей, ПРН, навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів тощо. При розробленні (започаткуванні) ОП до складу робочої групи можуть включатись (за згодою) здобувачі або залучатися до діяльності робочої групи в інших формах (с. 2 методичних рекомендацій). В робочі групи ОП 2021 р. і 2023 р. здобувачів включено не було. Враховуючи побажання здобувачів в ОП 2021 року було внесено зміни, які стосувалися додавання ОК, уточнення назв та обсягу ОК. Окрім загальноуніверситетського щорічного анонімного анкетування "Викладач очима студентів" і "Оцінювання ЕНК студентами", кафедрою японської мови і перекладу проводяться усні опитування та анкетування здобувачів даної ОП через форму зворотного зв'язку "Враження" для здобувачів 1 курсу, "Оцінювання якості освітнього процесу студентами (здобувачами)" (<https://cutt.ly/CwEizrHb>). В ОП 2021 р. на пропозицію здобувачів було додано вибірковий блок "Переклад англійською мовою" (23 кр. ЄКТС). Відповідно до крайньої аналітичної довідки здобувачі ОП рекомендували наступне: збільшити кількість мовних занять; запропонувати активніше користування ЕНК викладачами ОП; додати кількість практичних занять з профільних предметів; поглибити професійну підготовку: зокрема, проходження професійної практики в компаніях/установах за спеціальністю (с. 4) (<https://cutt.ly/MwEUQ1MW>). На зустрічі з ЕГ здобувачі висловили задоволення тим, що пропозиція про проходження практики "за стінами" ЗВО була підтримана. Чинні "Методичні рекомендації..." фактично не передбачають участі представників студентського самоврядування у процедурах перегляду ОП. Однак, відповідно до результатів фокус-груп ЕГ підтверджує, що органи студентського самоврядування активно залучені до процесу періодичного перегляду ОП шляхом участі у засіданнях вченої ради факультету східних мов. ЕГ звертає увагу, що Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету східних мов, яке діє відповідно до університетського "Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених..." (затверджене Наказом № 624 від 30.12.2015 р.) (<https://cutt.ly/pwEizGhA>), мало б бути також залученим до процесу періодичного перегляду ОП. Відповідне положення серед окреслених завдань товариства відповідної залученості цієї частини системи громадського самоврядування здобувачів ЗВО не передбачає.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з потенційними роботодавцями на даній ОП має постійний характер. Під час фокус-груп, зустрічей із роботодавцями й іншими групами стейкхолдерів, ЕГ пересвідчилася в тому, що потенційні роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У ЗВО нормативно врегульоване питання залучення роботодавців до моніторингу освітнього процесу та ОП у "Положенні про Раду роботодавців Університету" від 2020 р. (<https://cutt.ly/owEpmBoJ>). Положення визначає мету, завдання, функції Рад роботодавців факультетів/інститутів ЗВО (<https://cutt.ly/ewEpmQifm>), порядок формування їхнього складу, принципи та форми роботи, а також особливості взаємодії Рад із ЗВО. Відповідно до Розпорядження №15 від 25.10.2022 р. було затверджено персональний склад Ради роботодавців факультету східних мов для даної ОП, в яку, зокрема, увійшли

О. Шаповалова, ДП "Український державний центр міжнародної освіти Міністерства освіти і науки України"; В. Мирончук, Українсько-Японський центр КПІ ім. Ігоря Сікорського; Г. Михайлюк, лінгвістичний центр "Шінбоу"; І. Ільїна, Посольство України в Японії; В. Жигалко, ТОВ "Юкарі" (<https://cutt.ly/MwErREay>). Як було підтверджено під час фокус-груп О. Шаповаловою, В. Мирончук і В. Жигалко, потенційні роботодавці запрошуються на засідання кафедри японської мови і перекладу, з ними проводяться спільні засідання, конференції, під час яких обговорюються їхні рекомендації та пропозиції щодо удосконалення ОП. ЕГ звертає увагу на те, що в ОП 2021 р. було враховано пропозицію роботодавців про ОК "Цифрова філологія" як окремий ЗМ (2 кредити ЄКТС) у складі ОК "Прикладні технології" (див. Аналітичну довідку за результатами опитування стейкхолдерів у межах обговорення ОП "Мова і література (японська)" другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/jwEUPhgl>)).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відповідно до відомостей СО та за результатами фокус-груп, збір інформації та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП здійснює відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти (<https://cutt.ly/uwErG2Y4>), зокрема, проводячи відповідне опитування випускників (<https://cutt.ly/uwErHnpn>). На факультеті здійснюється збір інформації про випускників шляхом анкетування, зокрема, у відповідній анкеті "Професійний старт" пропонується долучитися до створення інформаційної сторінки про випускників факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/3wErHvKM>). Відповідна інформація про професійний шлях випускників ОП оновлюється на сторінці факультету у рубриці "Успішні студенти і випускники" (<https://cutt.ly/kwErHIV5>). Також, відповідно до наданої інформації, дана практика збирання, аналізу та врахування даних щодо кар'єрного шляху випускників доповнюється підтриманням контактів НПП та випускників із допомогою офіційних профілів кафедри та факультету в соціальних мережах і месенджерах Facebook (<https://www.facebook.com/fsm.kubg>, <https://www.facebook.com/kkmp.fsm/>), Instagram (https://www.instagram.com/fsm2022_/). У ЗВО нормативно врегульоване питання залучення випускників до моніторингу освітнього процесу та ОП у "Положенні про ради випускників Київського університету імені Бориса Грінченка" від 2022 р. (<https://cutt.ly/hwErJe6G>). До Ради випускників факультету східних мов входять: О. Шаповал (випускниця 2018 р., викладач кафедри японської мови і перекладу факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка), А. Йожикова (випускниця 2021 р., викладач японської мови (фрілансер), співзасновниця видавництва східної літератури та манги "ВІМВА"), В. Максимець (випускниця 2018 р., викладач кафедри китайської мови і перекладу факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка), А.-Л. Грицак (випускниця 2018 року, працює викладачем в Tongling University, КНР). Ж. Луганська (випускниця 2018 року, працює в приватній фірмі перекладачем (КНР)) (<https://cutt.ly/UwErJFoJ>). Випускниця даної ОП А. Йожикова також входить також до складу робочої групи ОП 2023 року. ЕГ звертає увагу на те, що за результатами обговорення проекту ОП 2023 року не було враховано опитування випускників (<https://cutt.ly/MwEauKSL>) та за результатами фокус-групи участь випускників у роботі робочої групи над оновленням ОП відбувалася у загальному форматі анкетування. Також робота Ради випускників факультету східних мов із випускниками даної ОП потребує активізації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На підставі проведених онлайн зустрічей із менеджментом ЗВО, з адміністративним персоналом, представниками допоміжних структурних підрозділів ЗВО, відповідальними особами ЗВО, та після аналізу внутрішньої нормативної бази ЗВО (<https://cutt.ly/uwRhD42N>), ЕГ констатує, що у ЗВО створено систему забезпечення якості освіти, яка дозволяє проводити загальний моніторинг, аналіз якості та перегляд ОП. На рівні ЗВО реагуванням на недоліки в ОП та освітній діяльності займається Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти (<https://cutt.ly/MwRhFiQ4>). Вивчивши відомості СО та інформацію, висвітлену на сайті факультету, а також надані додаткові докази (НП за останні роки існування ОП і протоколи засідань кафедри). ЕГ дійшла висновку, що зміни в ОП були спричинені законодавчими новаціями (з деяким запізненням), з конструктивним урахуванням позиції зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. Важливим елементом системи моніторингу ОП є опитування стейкхолдерів (здобувачів, викладачів, роботодавців, випускників (<https://cutt.ly/JwRhFlKf>)). Аналіз опитування здобувачів демонструє високий рівень задоволеності якістю освітнього процесу, що було також підтверджено ЕГ на відповідній фокус-групі. Як було з'ясовано під час онлайн зустрічей, із часу започаткування ОП для робочої групи однією з головних цілей було розширення можливостей академічної мобільності для здобувачів ОП, що й було реалізовано. ЕГ було встановлено, що внутрішній моніторинг реалізації ОП із залученням різних груп стейкхолдерів є систематичним, але потребує вдосконалення процедура опитування випускників як зовнішніх стейкхолдерів ОП (як було зазначено вище).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація не є первинною. ОП первинну акредитацію пройшла у 2018 р. На фокус-групах гарант ОП і завідувачка Науково-методичного центру акредитації та ліцензування Т. Бульба розповіли про постійний процес вдосконалення процедур опитування стейкхолдерів, а також навели приклади врахування пропозицій після акредитацій інших ОП на рівні ЗВО та даної ОП. На рівні ЗВО було враховано наступне: вдосконалено процедури моніторингу, перегляду та оновлення ОП; затверджено нову редакцію Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення ОП; затверджено "Положення про опитування...", "Положення про Ради випускників..."; включено випускників до складу робочих груп із розроблення та оновлення ОП (зокрема, у робочу групу ОП 2023 року було введено випускницю даної ОП А.-Л. Грицак). 21.10.2021 р. у ЗВО проведено координаційну нараду усіх гарантів ОП ЗВО для обговорення зауважень і рекомендацій ЕГ і ГЕР НА, їхньому врахуванню в освітньому процесі ЗВО та наступних акредитацій (<https://cutt.ly/mwEaooIA>). 16.02.2023 р. у ЗВО відбувся онлайн вебінар для гарантів ОП "Забезпечення якості вищої освіти: погляд експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти", участь у якому взяли 146 осіб: гаранти ОП, декани факультетів та їхні заступники, завідувачі кафедр, керівники окремих загальноуніверситетських підрозділів. Серед спікерів були представники НА. На вебінарі були розглянуті особливості роботи ЕГ під час акредитаційної експертизи у ЗВО, порядок розгляду й особливості аналізу акредитаційної справи ГЕР, значення процедур внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості ВО, формування культури якості у ЗВО, порядок прийняття остаточного рішення про акредитацію НА тощо (<https://cutt.ly/nwEaoT1u>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На ЕГ справила позитивне враження взаємодія усіх структурних підрозділів (Науково-методичний центр акредитації та ліцензування; Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти; Науково-дослідна лабораторія інтернаціоналізації вищої освіти; Науково-методичний центр досліджень, наукових проєктів та програм; Навчально-методичний центр соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів; Навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства) і осіб, визначених в нормативних документах ЗВО відповідальними за систему внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП (гарант ОП; завідувач кафедри; заступник декана факультету та проректор з науково-методичної та навчальної роботи; помічник ректора з правових та кадрових питань, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції; представники Комісії з питань академічної доброчесності факультету східних мов і соціально-психологічної служби). За результатами фокус-груп можна констатувати, що у ЗВО сформовано культуру якості академічної освіти, а внутрішні та зовнішні стейкхолдери поділяють цінності, що характеризують якість освіти як визначену ціль, а забезпечення якості як спільну відповідальність академічної спільноти. Забезпечення системи якості у ЗВО здійснюється відповідно до внутрішніх нормативних документів. Внутрішні нормативні документи ЗВО не тільки визначають відповідальних осіб та описують їхні права та функціональні обов'язки, але й детально визначають сфери діяльності кожного окремого структурного підрозділу чи відповідальної посадової особи. Важливим чинником нормативної культури якості є Кодекс корпоративної культури ЗВО, який визначає, що кожен представник академічної спільноти ЗВО, який добровільно підписує Декларацію про дотримання Кодексу, "усвідомлює нагальну необхідність зміцнення взаємної довіри у колективі та залучення кожного представника колективу до напрацювання, обговорення і втілення у повсякденну діяльність ефективних механізмів розвитку Університету задля реалізації його Місії" (с. 1 <https://cutt.ly/BwRhHhH2>). ЗВО здійснює моніторинг якості ОП на двох рівнях – обговореннях питань реалізації ОП на засіданнях кафедри, вченої ради факультету, вченої ради ЗВО, а також шляхом проведення анкетувань здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, результати яких оприлюднюються на сайті та аналізуються на відповідних засіданнях. Остання редакція ОП 2023 р. свідчить про злагоджену діяльність усіх підрозділів і відповідальних осіб ЗВО, відповідальних за якість освіти, а також врахування позиції представників усіх груп стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: 1. Органи студентського самоврядування активно залучені до процесу періодичного перегляду ОП шляхом участі у засіданнях вченої ради факультету східних мов. 2. Взаємодія з потенційними роботодавцями на даній ОП має постійний характер. 3. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти систематично беруться до уваги під час оновлення внутрішніх практик моніторингу якості освіти на університетському рівні та під час перегляду ОП. 4. ЗВО здійснює моніторинг якості ОП на двох рівнях – обговореннях питань реалізації ОП на засіданнях кафедри, вченої ради факультету, вченої ради ЗВО, а також шляхом проведення анкетувань здобувачів, НПП, роботодавців, випускників, результати яких оприлюднюються на сайті та аналізуються на відповідних засіданнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони та недоліки: 1. Запізніле реагування робочої групи ОП на затвердження стандарту вищої освіти. 2. Неунормоване залучення Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету

східних мов до процесу періодичного перегляду ОП. 3. Залучення представників випускників у складі робочої групи ОП у формі загального анкетування для цієї групи стейкхолдерів. Рекомендації: 1. Відповідно до внутрішніх нормативних документів вчасно оновлювати ОП з метою урахування затвердження і/або внесення змін до нормативних документів КМУ, ВРУ, МОН, НА, НАК, на яких базується ОП. 2. Унормувати залучення Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених факультету східних мов до процесу періодичного перегляду ОП у відповідному положенні ЗВО. Також слід оновити "Методичні рекомендації із розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)" для відповідного унормування залучення представників студентського самоврядування. 3. Залучати випускників у складі робочої групи ОП до відповідних засідань під час роботи над оновленням або модернізацією ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку, що критерій 8 за більшістю своїх підкритеріїв відповідає рівню В: зокрема, органи студентського самоврядування активно залучені до процесу періодичного перегляду ОП шляхом участі у засіданнях вченої ради факультету східних мов (підкритерій 8.2); потенційні роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, зокрема атестації здобувачів та до роботи Ради роботодавців факультету східних мов (підкритерій 8.3); у ЗВО створено систему забезпечення якості освіти, яка дозволяє проводити загальний моніторинг, аналіз якості та перегляд ОП (підкритерій 8.5); результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти систематично беруться до уваги під час оновлення внутрішніх практик моніторингу якості освіти на університетському рівні та під час перегляду ОП (підкритерій 8.6); ЗВО здійснює багаторівневий моніторинг якості ОП (підкритерій 8.7). У контексті інших підкритеріїв існують незначні слабкі сторони та недоліки, а саме: запізніле врахування стандарту вищої освіти під час оновлення ОП (підкритерій 8.1); чинні "Методичні рекомендації із розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)" фактично не передбачають участі представників студентського самоврядування у процедурах перегляду ОП (підкритерій 8.3); для обговорення ОП під час оновлення не запрошувалися випускники ОП, які входять до складу робочої групи (підкритерій 8.4). З огляду на те, що ці слабкі сторони та недоліки можна усунути поступово до кінця поточного року, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 8 як "В".

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО сформовані чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, як-от: - "Кодекс корпоративної культури" (<https://cutt.ly/TwEGshM5>); - "Статут Київського університету імені Бориса Грінченка" (<https://cutt.ly/kwEGseFy>); - "Положення про соціально-психологічну службу" (<https://cutt.ly/IwEGs1yO>); - "Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти" (<https://cutt.ly/swEGs7Vj>); - "Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки" (<https://cutt.ly/PwEGdgel>); - "Правила внутрішнього розпорядку" (<https://cutt.ly/IwEGdQxX>); - "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://cutt.ly/nwEGfobw>); - "Порядок перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті" (<https://cutt.ly/mwEGfkS5>); - "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу" (<https://cutt.ly/bwEGfIU6>); - тощо. Усі нормативні документи знаходяться у публічному доступі та є доступними для учасників освітнього процесу, оскільки розміщені на офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" (<https://cutt.ly/TwEGaNtK>), на офіційному вебсайті факультету східних мов у розділі "Документи" (<https://cutt.ly/9wEGg3TT>) та в Цифровому кампусі (<https://cutt.ly/9wEG3krJ>). На офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" (<https://cutt.ly/TwEGaNtK>) немає оприлюднених документів, що регламентують діяльність органів студентського самоврядування (п. VI. Студентське самоврядування). Аналіз нормативно-правової бази ЗВО дає змогу встановити, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними. Утім, зазначимо, що певні положення потребують актуалізації. Зокрема, йдеться про "Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених" (<https://cutt.ly/pwEizGhA>) та "Методичні рекомендації із розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)" (<https://cutt.ly/awENeZQZ>) в контексті участі представників студентського самоврядування у процедурах перегляду ОП. Також актуалізації потребує посилання на "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу" на офіційному вебсайті факультету східних мов (<https://cutt.ly/CwENuxha>), оскільки на вебсайті оприлюднено застарілу версію зазначеного Положення (2018 року (<https://cutt.ly/rwRpdJE5>), хоча чинною є версія від 2022 року). Під час зустрічей в межах акредитаційної експертизи підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, вважають

їх чіткими та зрозумілими. Представники органів студентського самоврядування запевнили, що ведуть систематичну роботу над інформуванням здобувачів щодо їхніх прав та обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному вебсайті факультету східних мов у розділі "Обговорення освітніх програм" (<https://cutt.ly/EwEGQieS>) оприлюднено: - контакти гаранта ОП для надсилання зауважень та пропозицій; - анкети для опитування різних категорій стейкхолдерів (здобувачів, викладачів та роботодавців) за лютий 2021 року та березень 2023 року; - аналітичні довідки за результатами опитувань включно з пропозиціями стейкхолдерів (лютий 2021: <https://cutt.ly/mwEGWzfD>; березень 2023: <https://cutt.ly/2wEGWRxu>); - ОП та ОП зі змінами (2023 рік); - та іншу інформацію, яка є дотичною до ОП та може бути цікавою для потенційних стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті факультету східних мов у розділі "Кафедра японської мови і перекладу" (<https://cutt.ly/JwEGOuYU>) окрім загальної інформації про діяльність кафедри, зокрема оприлюднено інформацію про ОП, а саме: - навчальні плани, описи ОП та їхнє обговорення, аналітичні довідки за результатами опитування здобувачів та стейкхолдерів, контакти гаранта ОП для надсилання зауважень та пропозицій (<https://cutt.ly/VwEGOhQA>); - робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/FwEGOBFN>); - програми практик та графіки проведення практик (<https://cutt.ly/owEGO8ov>); - перелік співробітників кафедри зі світлинами та їхніми контактами (<https://cutt.ly/gwEGPfRE>); - події (<https://cutt.ly/owEGPnSe>); - тощо. Також на офіційному вебсайті факультету східних мов у розділі "Вступникам" (<https://cutt.ly/EwEGMoDy>) оприлюднено інформацію про ОП, зокрема, сама ОП, її опис українською та англійською мовами та відповідний навчальний план. Опис ОП, навчальні плани, анкети для опитування різних категорій стейкхолдерів (здобувачів, викладачів та роботодавців) включно з аналітичними довідками за результатами опитувань та пропозиціями стейкхолдерів також оприлюднено на офіційному вебсайті факультету східних мов у розділі "Обговорення освітніх програм" (<https://cutt.ly/EwEGQieS>). На думку ЕГ, обсяг оприлюдненої інформації є достатнім для того, щоби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильна сторона: ЗВО має Цифровий кампус, в якому акумульовано усю актуальну інформацію для усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки: 1. На офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" немає оприлюднених документів, що регламентують діяльність органів студентського самоврядування (п. VI. Студентське самоврядування). 2. На офіційному вебсайті факультету східних мов оприлюднено застарілу версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу" (2018 року, чинною є версія від 2022 року). Рекомендації: 1. До кінця поточного навчального року додати до загального реєстру нормативної бази на офіційному сайті ЗВО документи, що регламентують діяльність органів студентського самоврядування (п. VI. Студентське самоврядування). 2. Опублікувати на офіційному вебсайті факультету східних мов актуальну версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу" й перевірити на чинність інші оприлюднені документи до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП повністю відповідає підкритеріям 9.2 і 9.3, в контексті підкритерію 9.1 має як позитивну практику (цифровий кампус, в якому акумульовано усю актуальну інформацію для усіх учасників освітнього процесу), так і некритичні слабкі сторони (на офіційному вебсайті ЗВО в розділі "Реєстр нормативної бази" немає оприлюднених документів, що регламентують діяльність органів студентського самоврядування; на офіційному вебсайті факультету східних мов оприлюднено застарілу версію "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу"). Виявлені недоліки є некритичними і можуть бути усуненими в робочому порядку впродовж поточного навчального року, а загальна відповідність вимогам критерію зумовлює оцінку "В" за цим критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чик Денис Чабович

Члени експертної групи

Плетенецька Юлія Миколаївна

Бережна Маргарита Василівна

Малишева Марія Геннадіївна